

Bu sabahki haberler

Bu sabahki Sovyet tebliği

"Nikolayef ve Krivoj-Rog şehirlerini terkettik,"

Ukraynada ilerleyen bir Alman kolu

"Almanlar kış harbi için hazırlık yapıyorlar"

Moskova 18 (Radyo) — Sovyet istihbarat bürosu tarafından bu sabah yayımlanan Sovyet harbi tebliği: 17 Ağustos günü, ordularımız bütün cepheelerde düşmana karşı şiddetli muharebeler vermekte devam etmişlerdir. Şiddetli muharebelerden sonra ordularımız Nikolayef ve Krivoj-Rog şehirlerini terkettik. Nikolayef şehrinin tersaneleri perhava edilmiştir. 16 Ağustos'ta cereyan eden hava harekâtında düşmanın 19 tayyaresini düşürdük. Bizim kayıplarımız 12 tayyaredir. Karadenizde, denizaltılarımız, Ru-menlere ad çok büyük iki nakliye gemisini batırmışlardır. Alman esirleri üzerinde bulunan bazı vesikalar Alman başkumandanlığının, Rusyanın kış şartlarına uygun bir kış harbine hazırlık yaptığını göstermektedir.

İki şehir nasıl düştü?

Ruslar: "Tam bir intizam ile geri çekildik," diyorlar

Alman zayiatı 20.000

Moskova 18 (A.A.) — Sovyet istihbarat dairesi tebliğ ediyor: Sark cephesinde vukubulan muharebeler faşistlerin sevkiyetleri yeni kış harbinin büyük kısmı Kızıl Kıtaya'nın fevkalâde mücadelesi sonunda mahvolmuştur. Almanlar en genç ve güzide nesillerine mensub delikanlıları ölümlük kucağına atmakta tereddüt etmemişlerdir. Yalnız Nikolayef ve Krivoj-Rog'un işgali ile neticelenen harekâtta 20.000 maktul vermişlerdir. Sovyet ordusu tam bir intizam ile geri çekilmiştir.

Sovyet plânı

Londra 18 (A.A.) — Rus başkumandanlığının müdafaa plânının esasları daha iyi anlaşılacaktır. Ruslar, Almanlara memleketlerinin yalnız siyasi ehemmiyeti haiz olmayan kısımlarını terk etmekte oldukları. Bunun neticesi olarak Almanlar, şimdiye kadar tek bir sanayi merkezini bile zapt edememişlerdir.

Leningrada doğru yapılan Alman ileri hareketi durdurulmuş

Londra 18 (A.A.) — Bu gece Moskova'dan alınan haberlere göre Sovyetler merkez cephesinde bir mukabil kuvvetini imha etmişlerdir. Simal cephesinde Leningrada doğru yapılan Alman ileri hareketi Sovyet kuvvetleri tarafından durdurulmuştur.

İngilizlere göre bu sabahki vaziyet

Londra 18 (A.A.) — Sark cephesindeki mücadele Sovyet kıtaatının Al-banlar karşı etkin müdafaa ile te-cih edilmiştir. Muharebeler bütün cephe boyunca çok şiddetle berdevamdır. Harbin şiddetli bilhassa Ukrayna müntahasında gözükmektedir. Mareşal Budyeni Dinyeper istikametine ordusunu geri çekmeğe muvaffak olmuştur.

Alman tebliği

"Nikolayef endüstri şehri zaptedildi,"

"Harb malzemesi ganaim ve esir pek külliyetlidir,"

Berlin yeniden 7000 esir alındığını bildiriyor

Berlin, 17 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Macar teşekkülleri ile işbirliği halinde hareket eden Alman kuvvetleri, cenubi Ukraynada büyük bir endüstri şehri ve aynı zamanda mühim bir deniz üssü olan Nikolayefi işgal etmişlerdir. Bugün sarkında devamlı takibin tazminat neticesinde, mağlûb düşmanın tam ihlâli gittikçe daha ziyade yapılmaktadır. Harb malzemesi ganaim ve esir adedi pek külliyetlidir. Sark cephesinin diğer kısımlarında da harekât muvaffakiyetle devam etmektedir. İngiltereye karşı mücadelede, Alman hava kuvvetleri şimali İsköçyada kâin esliha fabrikalarına yeni bir gündüz hücumu yapmışlardır. Dün gece, savaş tayyareleri İngilterenin sark sahili açıklarında ceman 5000 tonlîk hacminde iki ticaret gemisini batırmışlar ve üç büyük şilepe de isabetler kaydetmişlerdir. [Devamı 5 inci sayfa]

Nikolayefin zaptı Londrada nasıl karşılandı?

İlk şayanı dikkat muvaffakiyet

Moskovaya yeni bir taarruz mu?

Moskova Ukraynadaki taarruzun yavaşladığını bildiriyor

Londra 17 (A.A.) — Reuter: Sark cephesindeki askeri vaziyet hakkında «Anfalist» aşağıdaki tefsirlerde bulunmaktadır: Karadeniz sahilinde Nikolayefin zaptı, milyonlarca asker, binlerce tank, binlerce tayyare ve sayısız topa, sekiz haftadan beri yapılan mütemadi çarpışmalardan sonra Almanların elde ettiği ilk şayanı dikkat muvaffakiyetidir. Nikolayefin zaptı, çok mühim bir keyfiyet teşkil etmemektedir ve bu şehir, Odesa gibi tahkim edilmiş değildir. Fakat bu şehrin Almanların eline düşmesi, Almanların Ukraynanın cenub müntahasını Dinyeperin mansabına kadar işgal etmiş olduklarıdır. [Devamı 5 inci sayfa]

Dün gece Yedikulede iki fabrika yandı, zarar 300.000 lira!

Ateş deri fabrikalarına da sirayet etmek üzere iken itfaiyenin gayreti sayesinde söndürüldü

İranda Almanlar meselesi tazelendi

İngiltere ve Rusya yeni bir teşebbüste bulundular

Pars ajansı İranda bir suikasd hazırladığı şayialarını "hayali," diye tavsif ediyor

Londra, 17 (A.A.) — Royber bildiriyor: Salâhiyyetlar Londra mahfellerinden öğrenildiğine göre, İngiliz ve Sovyet hükümetlerinin Tahrandaki mümessilleri, İran hükümeti nezdinde yeni bir teşebbüste bulunmuşlar ve İranda bulunan Almanların fevkalâde fazla miktarda olması dolayısıyla iki hükümetin hissettikleri endişe üzerine İran hükümetinin nazarı dikkatini yeniden celbeylenmişlerdir. İran hükümeti, meseleinin müstaceliyetini anlamıştır. Bunun içindir ki, İngiliz ve Sovyet hükümetleri, halen mevcut vaziyete karşı koymak için filli tedbirlerin alınması tavsiyelerini tekrarlamışlardır. Suikasd haberleri aslız Tahran 18 (A.A.) — Pars ajansı bildiriyor: [Devamı 5 inci sayfa]

Dün gece saat yarımında Yedikulede büyük bir yangın olmuş, neticede iki fabrika içindeki eşyalarla birlikte tamamen yanmıştır. Bu sabah aldığımız malûmata göre, ateş gece saat 24 dü yirmi beş gece Yedikulede Kazlıçeşmede Kireçhane sokakında 11 numaralı M. Kemal, Süreyya paşa, Fahr'etin ve şürekâna aid İdrofil pamuk fabrikasından çıkmıştır. Fabrikaların içinde mühim miktarda pamuk ve buna mümasıl iştilale müsaid maddeler bulunduğundan ateş süratle büyümüş ve çok kısa bir zamanda bütün fabrika müstemilâtını istilâ etmiştir. Yangından haberdar olan fabrika bekçisi, vaziyeti telefonla itfaiyeye bildirmiş, Fatih ve Bakırköy İtfaiye grupları derhal yangın mahalline gelecek söndürme ameliyesine başlamışlardır. Fakat bu esnada fabrikadan yükselen alev sütunları bu fabrikanın bitişğinde bulunan 9 numaralı Suad ve şürekâna aid mensucat ve iplik fabrikasına sirayet etmiştir. Bu civarda deri fabrikaları bulunduğundan ateşin bu suretle iki fabrikayı birden istilâ etmiş olması, bu saha için ciddi bir tehlike arz etmiş, itfaiye grupları canla başla çalışarak kısa bir [Devamı 5 inci sayfa]

Nafia Vekilinin elektrik ve su işleri hakkında gazetemize beyanatı

General Cebesoy şehrimize geldi

Türk elile yapılan tayyareler dün uçuşlar yaptılar

Nuri Demirağın büyük fedakârlıklarla vücude getirdiği Yeşilköy tamir atelyesi, hangar ve uçuş meydanı dün açıldı

Yurdda hava endüstrisinin inkişafı için büyük gayretler sarfeden Nuri Demirağ Divrikte de bir tayyare ve motör fabrikası inşa ettiriyor

Yukarıda Ömer İnönü hangarı açıyor, aşağıda davetliler uçuşları takip ediyorlar

Memleketimizde geniş bir hava endüstrisi kurmak yolunda Nuri Demirağ tarafından şahsi teşebbüs ve büyük fedakârlıklarla vücude getirilen Yeşilköy tamir atelyesi, hangar ve uçuş meydanının açılma töreni, dün güzide bir davetli kütlesi huzur ile yapılmıştır. Törende Milli Şefimizin çocukları Ömer İnönü ve Erdal İnönü, Birinci Umumi Müfettiş Abdin Özmen, şehrimizde bulunmakta olan meb'uslar, resmî daireler erkânı, mühendis ve tayyareciler hazır bulunmuştur. Davetliler saat 10 da Beşiktaş Hayatı [Devamı 2 inci sayfa]

Askerî vaziyet

Almanların zapt ettikleri Nikolayefin ehemmiyeti

Budyeni kuvvetlerinin Dinyeper şarkında tutunabilmeleri Sovyet orduları müdafaa plânı üzerine umumî bir tesir icra edecek derecede ehemmiyetli bir meseledir

Yazan: Emekli general K. D.

Müttefik Alman ve Macar kuvvetlerinin garbi Ukraynada muhasara etmiş oldukları Nikolayef şehri zapt ettikleri dünkü Alman resmi tebliğinde bildirilmiştir. Tebliğde şehrin ne suretle zapt edildiğine dair tafsilât verilmediği gibi alınan esirlerle ganaim hakkında da hiçbir rakam mevcut değildir ve yalnız bu esirlerle ganaim miktarının mütemadiyen artmakta olduğunu bildirmişlerdir. İktifa ve ayrıca Krivo Rog müntahasının taranması esnasında ağır zayıta uğratılan Sovyetlerden yeniden 7000 esirle 48 top ve birçok diğer ganaim alındığı ilâve edilmiştir. Nikolayef, garbi Ukraynanın Bug nehrini mansabı yakınında mühim bir şehirdir. 105.000 nüfuslu olan bu şehir, bu vaziyeti dolayısıyla aynı zamanda bir büyük Sovyet li-manıdır. Nikolayef'in bu ehemmiyeti, burasının mühim bir sanayi merkezi olması beraber her türlü ticaret ve harb gemileri inşa ve tamir kabiliyetini haiz bir tersane olması ve aynı zamanda kendisinden 65 kilometre daha şarkta Dinyeper mansabından itibaren evvelâ Dinyeper nehrini taktik etmek ve mütemadiyen Smolensk garbibe Witebsk şarkı arasında yani yukarı Dinyeper'e yukarı Duna nehrinin birbirlerine en ziyade yaklaştıkları sahada inşa edilen bir İltisak kanalı vastasıyla Duna nehrine geçmek suretile Baltık denizine İttisal halinde bulunmasıdır. Bahsedilen bu İttisal yolu sayesinde küçük harb gemilerinin inşaa ve ihtiyaca göre Karadenizden Baltık denizine veya müteakiben nakilleri imkân dahilinde bulunmakta idi. Ancak, bu yolun Kiyef şimalinden Baltık denizine kadar olan kısmı çok, tanberi Alman kuvvetlerinin eline geçmiş bulunduğu cihetle Sovyetler için böyle bir istifade şimdiki halde tabiatile bahis mevzuu olmamaktadır. Nikolayef, büyük bir gemi inşaat merkezi olmakla beraber harb limanı değildi. Sovyetlerin Karadenizdeki harb limanları, bu denizde bulunan on ilâ on bir limanlarından bir tanesi olan ve Kırım yarımadasının aşağı yukarı cenub ucuunda bulunan Sıvastopol limanıdır. Bu liman Karadenizdeki bütün Sovyet deniz kuvvetlerini istab edecek bir büyüklüktedir ve oldukça modern bir tarzda müstahkemdir. Sıvastopol müstahkem limanı, ilk büyük şöretini 1853 - 1856 seneleri zarfında ve Rusya Çarı Birinci Nikola ile Osmanlılar, Fransızlar, İngilizler ve Sardunyalılar arasında vukua gelen meşhur Kırım seferindeki uzun müdafaa ile kazanmıştır. Fakat hakika, Sıvastopol müstahkem mevki ve limanı o zaman müttefik do-

[Devamı 2 inci sayfa]

Hergün

Yukarı Avrupada
Sıkıntı doğuran
Müphemlik

Ekrem Uşaklıgil

Rusyada bütün muharebenin akl-
betini tayin edecek ehemmiyette
bir mücadele cereyan ederken, Avru-
yanın bugün için harb sahnesi olmak-
tan çıkan muntakalarına unutulur gi-
bi olmasını tabii görmek icab eder.
Bununla beraber bu muntakalarda öyle
his ve düşünce değişiklikleri olmakta-
dır ki, umumi dünya vaziyeti hakkın-
da doğru bir fikir edinmek için bunlar-
ı da gözönünde bulundurmak lazımdır.
Bu bakımdan şimal memleketlerinde
olup bitenler bilhassa dikkate değer.
Avrupanın nüfus itibarıyla küçük,
fakat saha ve ehemmiyet itibarıyla büyük
olan bu muntakadaki muhtelif
memleketler Anglo - Sakson âlemine
karşı derin bir sempati beslemek nok-
tasında aynı hisse sahibidirler, buna
mukabil Rusyaya ve Almanyaya karşı
vaziyetleri darbeyi vurana düşman, o
tarafın aksinde bulunana dost olmak
üzere yekdiğerlerinde tamamen ayrılı-
yor. Bu tasnife göre Baltık devletleri
Rusyanın, Şimal denizi devletleri de
Almanyayın düşmanlarıdır.

Baltık devletleri arasında Finlandiya
geçen sene Rusyanın hücumuna uğra-
mıştı. Kendisini kahramanca müda-
faa ettikten sonra büyük fedakârlıklar
pahasına bir anlaşma yapmak zarure-
tinde kaldı ve sark harbi çıkınca ikinci
defa olarak mücadeleye girmiş bu-
lundu.

Bir ay evvel Londra'dan gelen ha-
berler Finlandiyayı bu ikinci müca-
delesini Alman tazyikinden doğmuş
bir mecburiyet olarak göstermişti. Fin-
landiyanın Almaya göre istikameti, hat-
ta yakın hududu olmamasına göre bu
meburiyetin nasıl doğmuş olabileceği
noktası üzerinde mütereddid, biraz da
mütehayır kalmıştı. Bilâhale bitir-
raf kaynaklardan gelen haberlerde
Londra'nın iddiasını aksine olarak
Finlandiyayı ikinci mücadeleyi bi-
rinciyi bitirdiği günden itibaren sa-
bırsızlık beklediği ve bitişin varlığı
ile sevinerek yaptığı iddiasını okuduk.

Baltık memleketlerinin Letonya, Lit-
vanya ve Estonya adları altında anılan
diğer üç uzvuna gelince, bu üç hükü-
met de geçen sene Finlandiyayı mü-
teakib Rusyanın tazyikine uğradılar.
Ve Finlandiyanın aksine olarak tazyiki
ve istilayı mutavazıf karşıldılar. Bu
hareket tarzının ihtiyarında nüfus ve
kuvvet azlığı kadar ideolojî cereyanları-
na kapılmış olan bir kısım halkın da
müessir olduğu iddia edilir. Fakat ge-
ne iddia edilir ki altı aylık bir işgal
hava'tı bir istikametten öbür istikamete
götürmeyi kâfi gelecek onu şiddetli bir
komünist aleyhdarı yapmış ve Akhaz
zafarının şimal memleketlerinde seri
bir inkisaf kaydetmesinde halkın Al-
man ordularına yardım etmesinin bü-
yük tesiri olmuştur.

Baltık devletlerinin Rusyaya düş-
man olanlarını bitirdikten sonra Şimal
denizi hükümetlerinin Almanyaya düş-
man olanlarına geçecek bunların sa-
yasını da Norveç, Danimarka, Fele-
menk ve Belçika olarak gene dört tane
görürüz.

Almanya bu dört memleket arasın-
dan Danimarkayı muharebesiz, diğer
üçünü ise şiddetli birer mücadele so-
nunda işgal etti ve mücadele bitir-
mez her dördü ile de idarî, iktisadî iş-
birliği yapmaya çalıştı. Aradan geçmiş
olan zaman bir senece fazla, bu
müddet zarfında Almanyayın aldığı
netice kendisine cesaret vererek ma-
hiyette geçirdi. Filhakika Almanya bu
dört memleketin hiç birinde kendisine
gerektiren taraftar mahallî bir idare
kuramadığı gibi efkârı umumiyeye üze-
rinde kendi lehinde bir reaksiyon yar-
atmaya da muvaffak olamamıştır,
bilâkis idari ve askerî sahalarda sıkı
kontrol tedbirleri almak mecburiye-
tinde kalmıştır.

Sovyet Rusya İngiltere ile yaptığı
anlaşma esnasında hudud bahsine te-
mas etmemek şartıyla müstakbil bir Le-
histan, bir de Çeko-Slovak devletinin
ihyası prensibini kabul ederken dört
Baltık devletinin müstakbil vaziyette-
rine temas etmekten çekindi.

Almanya da Şimal devletlerinden iş
birliği isterken bu devletlerin müstak-
bil statülerini meselesini daima gölgede
braktı, yukarı Avrupanın sıkıntısı iktisadî
vaziyet haricinde bu müphem-
likten doğuyor.

Ekrem Uşaklıgil

TAKVİM • AĞUSTOS

Rumi sene 1337	18	Arabi sene 1380
Ağustos	Pazartesi	Hazir
5	Resmî sene 1941	105

GÖNEŞ	Receb	İMS AK.
S. D.	S. D.	S. D.
6 18	4 20	8 15
10 08	8 15	

OĞLA	Yeni	Akşam	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 18 15	17 09	04 04	04 48
E. 5 11	9 09	12 01	1 11

Resimli Makale:

«Mirabeau» nun «Napoleon» un «Cromwell» in hayatlarını tetkik eder -
seniz samimiyetle inandıkları şeylerde muvaffak olduklarını, istemi -
yerek yaptıklarında ise teşebbüslerinin akim kaldığını görürsü -
nüz.

Bilginiz, kuvvetiniz, hareket kabiliyetiniz kâfi olmak şartile istediğiniz
her şeyi başarabilirsiniz, fakat bilgiye, kuvvete, harekete kabiliyete yap-
mak istediğiniz işin doğruluğuna samimiyetle inanmanız şartını da ilâve
etmek lâzımdır, aksi halde bu işi yapmaktan vazgeçiniz.

Şehir Haberleri

Çağlayan kasrının
kıymetli tezyinatını
çalan bekçiler

Zabıtla Kâğıthane'deki meşhur Çağ-
layan kasrında vukua gelen çok
cür'etkârane bir sirkat vak'ası etra-
fında tahkikatla meşguldür. İşin ga-
ribi bu hırsızlığı yepyanların sarayın
muhafazasına memur bekçiler olma-
sıdır.

Suçlular tamir edilmekte olan bina-
nın pirinç çubuklarını, billür merdi-
ven topuzlarını, pencere ve kapı par-
maklıklarını, cevizen mamul kor-
nişleri ve diğer birçok kıymetli aksa-
mî çaralar satmışlardır.

Sebeke halinde çalışan suçlular -
dan Fevzi, Arif ve Hüseyin yakalan-
mışlardır. Suç ortakları da yakalan-
mak üzere dirler.

Şekil değiştirerek
çalışan hususî
otomobiller

Koordinasyon Heyeti tarafından hu-
susî otomobillerin seferden kaldırıl-
malarından sonra bu otomobillerin
sahibi tarafından şekilleri değiştiril-
mek suretile çalıştırıldığı hakkında
vilâyet bazı ihbarlar yapılmıştır. Bu
ihbarlara göre birçok hususî otomobil
sahibi, otomobillerinin arka tara-
fına bir sandık koymak veyahud arka
camlarını parlak bir plâka ile kapla-
mak suretile kamyonet şekline sok-
mak ve serbestçe kullanılmaktadır.
Vilâyet ve Emniyet Müdürlüğü bu id-
dialar etrafında tahkikat başlamıştır.
Kamyonet şekline giren bu otomobiller
seferden menedilecek ve yeniden oto-
mobillerin şekil değiştirmelerine mü-
saade olunmayacaktır.

Belediye yeniden 90
esnafı cezalandırdı

Belediye zabıtası tarafından şehirde
yapılan teftişler neticesinde, belediye
yapılarına aykırı hareket eden 90 es-
naf yeniden muhtelif cezalara çarptı-
rılmışlardır.

Ayrıca, noksan tartılı ekmeç çıkar-
tan iki fırının da ekmeçleri müsaderet
edilmiştir.

Ticaret Vekili bugün İzmir
gidiyor

Evvelki gün Ankaradan şehrimize
gelen Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen
bugün Bandırma yolu ile İzmir hareket
edecektir.

Vekil İzmir Enternasyonal Fuarını
açtıktan sonra tekrar şehrimize dö-
necektir.

Mümtaz Ökmen İzmir ve İstanbul'da
Ticaret Vekâletini alâkadar eden işler
etrafında teâküllerde bulunacaktır.

Yeni neşriyat

Çığır — Bu ilim, fikir, san'at mec-
muasının 103 üncü sayısı dolgun mün-
dericatta çıkmıştır.

Ükû — Bu Halkovleri ve Halkodala-
rı Dengisinin Ağustos sayısı dolgun ya-
zırlarla intişar etmiştir.

Havacılık ve Spor — 291 inci sayısı
zengin mündericatta çıkmıştır.

Yurd ve Dünya — Ağustos sayısı bir
çok teâküllü yazılar, tercümelere intişar
etmiştir.

Deniz — Kaptan ve Makinistler Ce-
miyeti tarafından nesredilmekte olan
bu meslekî mecmuanın 74 üncü sayısı
güzel bir k... içinde dolgun mün-
dericatta çıkmıştır.

Son Tango — Bahâ Vefa Karatayın
yazdığı ve birinci basısı pek kısa bir
zamanca tüklenen bu aşk ve his romanı,
ikinci defa olarak Çığır kitabevi tara-
fından nesredilmiştir.

Türk elile yapılan
tavyareler dün
uçuşlar yaptılar

[Başaralı 1 inci sayfa]

rettin iskelesindeki tavyare etid atel-
yesinde toplanmışlar ve atelyeyi gez-
mişlerdir. Çok mükemmel ve en son sis-
tem asri teçhizatı ihtiva eden ve mü-
tevazi sahibinin atelye adı vermesine
rağmen fabrika olan bu müesseseye Nu-
ri Demirağ ve fabrika erkânı tarafın-
dan geçirilmiş davetlere izahat ve-
rilmiştir. Davetler saat 11 de otobüs
ve otomobillerle Yeşilköye hareket et-
mişlerdir. Divrikteki Nuri Demirağ orta-
okulu talebelerinden bir grup da
Yeşilköydeki merasime iştirak etmiş-
tir.

Açılma merasimi

Yeşilköyde kısa bir istirahatî müte-
akib atelye, hangar ve meydanın açıl-
ma törenine başlanmıştır. İstiklal
Marşından sonra kürsüye gelen mü-
hendis Nedret Mavitan, Nuri Demirağ
tavyare endüstrisinin hedefi ve şimdî-
ye kadar yapılan işler hakkında izahat
vermiş ve ezümle sunları söylemiştir:

— Havacılığı yaşatmak, inkisaf et-
tirmek, büyük bir kuvvet haline getir-
mek için hükümetimizin hava endü-
strisine verdiği ehemmiyet çok yerinde-
dir. Her uçan gübi her uçuşu seyreden
de tavyare ve motörleri ülkemizde ken-
di elimizle, kendi emeğimizle yapma-
sını daima istemiştir. Hava endüstrisi
memleketimizin bugünkü smâi kapa-
sitesine en uygun bir sanayi subesidir.
Fabrikalarımızdaki genç işçilerimiz tay-
yare imalatı üzerinde büyük bir dir-
ayet ve istidat göstermektedirler. Üç se-
ne zarfında çok iyi işçilerimizin yeti-
ştiğini iftiharla görmekteyiz. Bütün bun-
lar yakın bir atide hava endüstrimizin
alacağı vüs'atın ne derece şümullü ola-
cağına bir işaretir.

Bundan sonra atelye ve hangarın
kordelâsı Ömer İnönü tarafından ke-
silmiştir.

Türk elile yapılan tavyareler
Öğle yemeğini müteakib uçuş mey-
danında Nuri Demirağ fabrikasında
Türk bilgisi ve Türk elile yapılmış tay-
yareler gene bizzat Türk delkanlıları
tarafından uçurulmuşlardır.

Uçuşlar

İk uçuşlar Nuri Demirağın bizzat

Mirac kandili
Perşembe gecesi

İstanbul Müftülüğünden: 20 A-
ğustos/941 Çarşamba günü Receb
ayının yirmi altısına müsadif ol-
makla mezkûr Çarşamba akşamı
(Perşembe gecesi) Leylî Mirac
olduğu ilan olunur.

İstanbul Müftüsü
F. ÜlgenerİSTER INAN,
İSTER INANMA !

İtalyada terbiye nazırı:

«Bu muharebenin 10 sene sü-
rebileceği fikri halka telkin edilme-
lidir» demis, kendisine minnettar ol-
mahıyız.

İngiliz başvekilî bir vakitler mu-
harebenin 5 sene sürebileceği fik-
rini izhar etmişti, derken bir Ameri-
kâli çıktı, işi artırmağa dökerék

muharebenin 30 yıl harbine dönce-
ğini iddia etmişti, İtalyan nazırı ge-
ne insafsız davranarak işi müzayedet-
ken minnakasa safhasına getirmiş,
kendî hesabımıza halkı hayal su-
kullarından korumak için kulland-
mış iyi bir usul gibi görünmesine
rağmen biz bu düşüncecinin de ba-
kikate yaklaşmış olabileceğine inan-
mıyoruz, ey okuyucu sen:

İSTER INAN,
İSTER INANMA !

≡ Bu işi yapmaktan vazgeçiniz ≡

Askerî
vaziyet

[Baş tarafı 1 inci sayfada]
nanma ile bunların karaya çıkardıkları
mühim kuvvetlere tam on ay mukavemet göstermişti.

Sovyetlerin Karadenizdeki diğ-
limanları da Odesa, Kesson, Sivast-
polun şimali şarkisindeki Simfero-
pol, Kırımın cenubu şarkî sahili b-
yunca uzanan yayla dağının cent
versanındaki Feodosya, Karadeniz
Azak denizi arasındaki Kerç boğazı
nın şimali şarkisindeki Kerç şehri
lerle Kafkasya garb sahilindeki
Novorossi, Tuapsa, Sohum, Poti
en nihayet bizim hududumuza mü-
cayir olan Batum liman ve şehirlet
dir.

Bu limanların hepsinde asri tesli-
sat vardır. Batum ve Poti limanların
ayrıca Baküden gelen çift petrol be-
rusunun birer ucu müntehî olu-
Fakat, bu limanların hepsi ticare-
nokal nazarından mühim olmakla
beraber, hıgırlı, ne Karadeniz Rû-
flosunun bütün heyetile istab edebi-
lecek cesamettirler, ne de bir hat
limanı tarzında tahkim edilmişler
dir.

Bu kısa izahat, garbi Ukraynanın
cenub sahillerini - şayed Odesa müte-
tefik orduların eline geçerse - kaybe-
decek olan Budyeni kuvvetleri-
nin, ikmal kuvvetlerle ve yeni ihtiy-
yat birliklerle takviye edilerek Din-
yepser şarkî dediğimiz umumi mün-
ka, kayı behemehal müdafaa etmesinde-
ki ehemmiyeti tamamille gösterir
Filhakika, şayed Budyeni kuvvetleri
Dinyeper şarkında tutunamazlar da
şarka doğru bir hamle daha geçirmek
uzatırında kalırlarsa o zaman Kırım
yarımadasını Ukrayna topraklarına
bağlayan Prekop berzahile birlikte
Sivastopol limanı istikamete de müte-
tefik ordulara karşı açık kalmış olur
ve Sovyetler, buna mahal bırakma-
mak için bu berzahıtan ve Karadeniz
filolarının üstünlüğünden istifade ile
Kırım yarımadasını ve bununla bir-
likte Sivastopol limnını müdafaa et-
debilecek veçhile buraya mühim bir
kuvvet ifrazına mecbur kalırlar. Bu
kuvvetin gerçik, çok dar olan, yani
takriben 10 : 12 kilometre genişli-
ğinde bulunan bu berzahı kolaylıkla
müdafaa edilebileceği ve Sovyet do-
nanmasının da yardımcı mütefikler
inin mühimce kuvvetlerin karşısında
tesbit edilebileceği hatıra gelir. Keza-
lik, mütefik ordular Kırım yarım-
adasına taarruz etmezler de sadece
Prekop berzahı karşısına bir miktar
kuvvet bırakırlar ve ıleri yürüyüş-
lerine devam ederlerse o zaman bu
kuvvetlerle mütefik orduların gerçik-
lerine bazı çıkarma hareketleri ya-
pılarak bu orduların muvassalatlarının
tehdid ve taciz mümkün olacağı
düşünülebilir.

Kuzu otlatmak
yüzünden iki kadın
birbirine girdiler

Dün Sarıyerde iki kadın arasında
garib bir yaralama vak'ası olmuştur.
Sarıyerde Boru sokağında oturan İb-
rahimin karısı Necmiye ile Yenimahal-
lede mukim balıkcı Şevketin karısı Sa-
liha kuzularını alıp otlatmak için kura-
çılmışlardır. Fakat, kurda «Kuzuları
sen otlatıcaksın, ben otlatacağım» der-
ken kavgaya tutuşmuşlar, bu sırada
Saliha eline geçirdiği bir taşla Necmi-
yeyi başından ağır surette yaralamış-
tır.

Vak'aya müteakib, hâdiseye zabıta
müdahale edecek, yaralı nastaneyeye kal-
dırılmış, suçlu kadın yakalanmıştır.

Tevfik Fikretin
26 ncı yıldönümü

Şair Tevfik Fikretin ölümünün 26
ncı yıldönümü münasebette yarın saat
18 de Fikretin Eyübdeki kabri başın-
da bir ihtifal yapılacaktır. Bu ihtifal
programı Eyüb Halkevi tarafından hazı-
rlanmıştır.

İhtifalde muhtelif hatibler tarafın-
dan şairin hayat ve eserleri hakkında
söz söylenecek, şiirlerinden parçalar
okunacaktır.

Yüksek okullar askerî kampı
Çarşambaya başlıyor

Üniversite ve yüksek okullar tale-
belerinin askerî kamp hazırlıklarına
devam olunmaktadır. Talebin kam-
pa kayı müddeti bu akşam bitecek
ve bugünden sonra gelen talebeler
kampa alınmayacaktır. Kampa
Çarşamba günü Yedek Sübay Oku-
lunda nihari olarak başlanacaktır.
Askerî kampar iki devrede yapılaca-
ktır.

Bir gömlek hırsızı

Kaya isiminde bir genç Tahtakalede
Kirkor Karakahyayan isiminde birine
aid isportadan iki gömlek aşırması, ka-
çarken yakalanmıştır.

Derhal adliyyeye sevk edilen suçlu Sul-
tanahmed 3 üncü süh ceza mahkeme-
sinde yapılan sorgusu neticesinde tev-
kif edilmiştir.

Bir motör sahibi yaralandı

Fener iskelesine bağlı «Tayyari Bahri-
» motörli sahibi Mehmed Thyakî mo-
törün makinesini işletirken manevîla
yerinden kopmuş ve Mehmedin baldı-
rına saplanmıştı. Sol baldırından ağır
surette yaralanan motör sahibi Balat
Musevi hastanesine kaldırılarak, tedi-
vi altına alınmıştır.

miştir. Bu lisenin plânları hazırlan-
mıştır.

Bundan sonra Divrikte binlerce gen-
ci sinesine alacak ve tavyare endüs-
trisinin on iki branşını ihtiva edecek
büyük bir Gök üniversitesi vücuda
getirilecektir.

Divrikte fabrika

Esas tavyare ve motör fabrikası
Divrikte kurulacaktır. Bu fabrika
havaçılığımızın ihtiyacını temine yar-
dam edecek seri tavyare ve motör
imalatı yapacaktır. Divrikte çok mü-
sald bir arazi dahilinde ve tavyare
endüstrisine lüzumlu maden cevher-
leri ve elektrik istihsaline yarayan
su kuvvetleri ortasında büyük inki-
şaflara namzed olan bu fabrikamız
hâlen bir kısmının inşasına başla-
nmıştır.

Nuri Demirağ bütün bu müesseseler
leri kurarken memleket havaçılığının
umumi seyr ve inkisafına müvazî bir
surette çalışmak hedefini esas tut-
maktadır.

RADYO

PAZARTESİ 18/8/941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif parçalar, 8 :
Hafif parçalar, 8.30: Evin saati, 12.30:
Saat ayarı, 12.33 Fasil şarkıları, 12.45:
Ajans haberleri, 13: Fasil şarkıları,
13.15: Karışık müzik (P.L.), 18: Saat
ayarı, 18.03: Dans müziği (P.L.), 18.30:
Serbest 10 dakika, 18.40: Oda müs-
kisi, 19: (Mehmedin saati), 19.15 :
Köy havaları, 19.30: Saat ayarı ve
ajans haberleri, 19.45: İncesaz fasıl-
20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Bir halk
türküsi öğreniyoruz, 21: Zirâat tak-
vimi ve toprak mahsulleri borsası,
21.10: Saaz eserleri, 21.25: (Hosbeş),
21.45: Senfonik müzik (P.L.), 22.30:
Saat ayarı, ajans haberleri; borsası,
22.45: Dans müziği (P.L.).

K. D.

Tarihten sayfalar

Mermer köşk ve Ağaçdenizi

Yazan: Kadircan Kafli

Edirne'de taun vardı; şehrin üzerine ölmü, gizli bir kara bulut halinde çöktü, görünmeyen pencelerini her gün birçok zavallıya musallat ediyor; onları zerre kadar insaf ve müsamaha göstermeden mezara sürüklüyordu. Gün değil, saat geçmiyordu ki şehrin camilerinde musalla taşları üstünde tabutlar görülmeye ve sokaklardan mezarlıklara doğru gözleri yaşlı kafileler uzanmasın! Evlerin çoğundan, bir veya birkaç ölü çıkmıştı; onların arkalarından yükselecek acıklı haykırışların ve hicirliklerin sonu gelmiyordu; bazı evlerde ölülerin ardından ağlayan insan bile kalmamıştı; herkes bir kaç dakika, birkaç saat sonra bitkin ve erimmiş bir halde ölümlün eşliğinde kıvranağından korkuyor; bu korku ölümlün sağlığı korkuyu büsbütün çoğaltıyordu.

O devirde böyle hadiseler mutlak gökten gelirdi; Allah tarafından kim bilir hangi günahın cezası olarak gönderilirdi! Edirneliler ne günah işlemişlerdi? Bir taraftan ölüml korkusu ve ölümlün kendisi ortalkı kaspı kavuruyor, bir taraftan da şehirde günahkâr sayılanların dedikodusu yapıyordu.

Yavuz Sultan Selim Edirne'de bulunuyordu; onun sarayı haktan tamamiyle ayrı idi; lakin saryalıların günlük ihtiyaçları temin için girip çıktıkları oluyor; hastalığın böyle mü-nasebetlerle yayıldığı da biliniyordu. Padişahın hastalığa tutulmaması için tek care vardı, o da muhitten uzaklaşmaktı.

Padişah hemen emir verdi:

— Ava çıkacağım!

Saray ahurlarında hararetili bir faaliyet başladı; başta Hasan Can olduğu halde hükümdarın birkaç nedimi, çavuşlar, kâpıcılar vesaire hazırlandılar; saraydan çıkan yüz kadar atlı bir karınca hızla şehirden uzaklaştı. Keklik, tavşan, kurt, ayı, tilki, ne bulunursa avlanıyordu; zağarcıların ve doğancılardan faaliyetleri her zamanki gibi kuvvetle göze çarpıyordu; lakin bu ne de olsa büyük bir av alayı değildi; hattâ av, hastalık mintakasından uzaklaşmış olmak için bahane tutulduğu cihetle fazla ehemmiyeti yoktu.

Sultan Selim bu müddet zarfında şehirden de haberler alıyordu; orada

hastalık devam ediyordu; bu itibarla dönüş imkânı yoktu. Daha kim bili ne kadar sürecekti. Böyle gayri muayyen bir zaman için kırtarda ve dağlarda serseri dolaşamazdı; zaten rahatsız oluyordu. Atının başını İstanbul'a çevirdi; birkaç gün sonra maiyetindeki sivil varilerle birlikte ansızın Edirnekapıda görüldü; sarayına gitti.

Defterdar Abdüsselâm kurnaz ve parayı toplamasını bildiği kadar harcamasını da bilen bir adamdı. Padişahı memnun etmek için mermerden bir köşk yaptırma kararı vermiş, hattâ bu köşkü o İstanbul'a gelmeden evvel bitirerek bir sürpriz hazırlamak istemişti; gerçekten, eğer bu taun felâketi olmasa Yavuz'un bu kadar çabuk İstanbul'a dönmesi beklenmiyordu.

Defterdar inşaata hararet verirdi; padişah henüz deniz kenarlarına inmemişti; yorgun olduğu için hareme kapanmıştı; belki bu müddet uzava caktı ve defterdar Abdüsselâm maksadına erecekti. Hem de köşke şimdiden onun ismini vermişti: Sultan Selim köşkü...

Yavuz Sultan Selim fazla kapanıp kalmadı; saray bahçesine ve oradan deniz kenarına indi; köşk sahilde yapıyordu; hemen hemen bitiyordu. Mermerden zarif direkler, kesme mermerden duvarlar, balkon ve pencereler sedef fildişi kakma kapılar, hepsi birer sanat eseri idi. Abdüsselâm bundan başka içerisine resimler yaptırıyordu; bunların arasında Fatih Sultan Mehmed'in de resmi vardı. Defterdar takdir bekliyordu, elpençe divan durmuş, bütün istikbali ve mukadderatı padişahın keskin ağzına, dudaklarının uşucuna asılı olduğu halde duruyordu. Yavuz, köşkü gözden geçiriyordu; bu eserin çok paraya mal olduğuna ve olacağına şüphe etmiyordu. Bir taraftan hoşuna gidiyor, bir taraftan da devlet hazinesinin böyle şeylere sarfedilmesini iyi karşılamıyordu; çünkü yeni bir sefer için hazırlık yapmak üzereydi; gene ordusunu toplayacak, kim bilir hangi yabancı ufuklara, gür bir çağlayan halinde akacak, al bayrakları dalgalandıracak, tarihe altın sayfalar ilâve edecekti. Sevdığı ve benimsediği böyle işler için harcanacak paranın rahat oturmak ve yatmaktan başka seve ya-

ramıyan köşklere harcanmasını hiç bir suretle muvafık bulmuyordu. Lâkin köşkü de o kadar beğeniyordu ki bir şey söylemiyordu; daha doğrusu bunun için bahane bulamıyordu.

Padişahın yanında her zaman âdet olduğu gibi dilsiz köleler vardı; bunların onun konuştuklarını nasıl hiç kimseye söylemiyorlarsa onun emirlerini de derhal yapmağa hazır duruyorlardı; şimdi bir vezirin boğulmasını emrederse boğuyorlar, bir diğerini iltifata boğmak lazım geliyorsa onu da yapıyorlardı.

Dilsizler köşke girdiler; orada büyük bir adam resmi yapıyordu. Ressam dikkatle çalışıyordu; lakin ne boyaların intihabında, ne fırçayı kullanışında, ne de yüz çizgilerinde ve gölgelerinin tesbitinde kâfi derecede maharet gösterebiliyordu. Ressam bunun, Fatih Sultan Mehmed'in resmi olduğunu iddia ediyordu. Dilsizler onu aldılar, dosdoğru padişaya götürdüler; zira böyle bir şeyin o zaman fazla ehemmiyeti vardı.

Padişah resme baktı; bir müddet öylece durdu; uzak, belki çok uzak bir hatırayı aradığı, yokladığı, tekrar ve ruhan yaşamak istediği anlaşıyordu. Bu resim, Fatih Sultan Mehmed'i gösteriyordu. Fatih Sultan Mehmed onun büyük babası idi; ona büyük bir hayranlık ve sevgisi vardı, hem de hatırlıyordu:

Henüz yedi yaşında iken onu Sultan Mehmed'in huzuruna götürmüşlerdi; Selim büyük babasını dikkatle ve küçük kalbinden taşan bir sevgi ile seyrediyordu. Padişah da küçük torununun istikbalde yapacağı büyük işleri sezmiş gibi ona fazlaca teveccüh ve iltifatta bulunuyordu. Onu kollarından tuttu:

— Gel, yavrum!

Dedi ve dizlerine oturttu; okşadı, sevdi, bazı şeyler sordu; cevablar aldı; tekrar sordu ve âdeta ahbablık etti.

Yavuz büyük babasının neler söylediğini, kendisinin ne cevaplar verdiğini hatırlamıyordu; lakin onun yüzünü, bakışlarını hiç unutmamıştı. Ressamın eserini beğenmedi; çünkü hakikate uygun değildi; eğer altına ismi yazılmazsa kime aid olduğu anlaşılmasazdı; can sıkıldı; böyle hakikate uygun olmayan şeyler için Abdüsselâmın bir yığın paralarını hiç doğru bulmuyordu;

dedesinin resminin yanlış yapılması da onun canını sıkıncı; bu can sıkıntısını defterdara bir ceza vermekle azaltmak ihtiyacını duyuyordu. Dedi ki:

— Sultan Mehmed hazretlerini tasvir etmek istemiş umma, benzetmiş, Merhum bizi çocukluğumuzda mübarek dizleri üstüne almışlardır. Sureti şerifleri hayalindedir: Doğan buruplu kitledir.

Sonra defterdara döndü:

— Hele yaklaş!

Dedi, uzun ve defterdarın gözlerine iki keskin pala gibi görünen bıyıkları hafif hafif titriyordu. Bakışlarında ateşler vardı; bu bakışlar o zamana kadar nice vezirlere, sadrazamlara böyle alev alev bakmış, onları yakmıştı. Şimdi defterdarın da akibeti onlara mübenziyecekti! Ressam eğer Fatih Sultan Mehmed'in resmini becerememisse onun ne günahı vardı? Doğrusunu söylemek lazım gelirse ressam da resmini yaptığı adamı görmemişti.

Padişah defterdara bağırdı:

— Baka, defterdar mısın, nesin? Böyle asılsız tasvirlerle nice akçeler verirsin? Zaten yaptığın hangi işde hayır var ki... Köşk lüzumsuz derecede masraflı olmuştur. Devlet hazinesini böyle faydasız yerlerde heba etmek caiz olmadığını düşünemedin mi? Bunu düşünemiyen adam nasıl defterdar olur?

Abdüsselâm beyninden vurulmuş gibiydi; neredeyse oraya yıkılıp kalmıştı; lakin kendisini toparladı, yavuzun ayaklarına kapandı.

Padişahın, buna devlet hazinesinden bir akçe dahi vermiş değilim. — Padişahın, buna devlet hazinesinden bir akçe dahi vermiş değilim. Padişahın bir küçük armağandır; kabul buyurursa bu kulunuz şükranını bin yıl yaşasa ödeyemez. Cümle masraflarını kesemden verdiğime şahidler vardır.

Defterdar bazı isimler sayıyordu; bunlar geliş güzel şahidler değildi; Yavuz'un en çok güvendiği adamları; yapılan söylemelerine imzân yoktu.

Koca Yavuz defterdarın cöcürdülüğünden memnun oldu; birdenbire köpürmüş aslanın yatışığı görüldü. Ona üç hil'at gydirilmesini emretti ve ilâve buyurdu:

— Her ne dilerse onu dahi veririm; söyle!

Padişahın, sayenizde çok şükür kimseye muhtaç değilim. Ömrümün son günlerini yaşıyorum, bundan böyle ibadetle ve padişahın sağlığına dua etmekle vakit geçirmek isterim. İzmitte (Ağaç denizi) denilen bir kaza vardır; oraya civar olan köylerden birçoğunu bağışlayınız; bana kâfidir!

Onun birkaç köy dediği yer koca bir ülke idi. Yavuz bunu bilmiyordu; ehemmiyetsiz bir yer sanıyordu. Arzuunu hemen kabul etti; halbuki verdiği yer, devlet hazinesinden çıktığını zan-

[Devamı sayfa 4/2 de]

GÖNÜLİSLERİ

Benim yerimde olsaydınız...

«P.T.» imzasına cevap vermekliğinizi isteyen genç kıza pek iyi anlıyamadım.

Bu genç kız iyi bir allenin çocuğudur. İyi bir tahsil görmüştür, kuvvetli bir muhakemenin sahibidir. Böyle olduğunu da atisi tehlikeye düşebilecek bir genç erkeği iyi yola sevk etmiye çalışmakla göstermiştir, aynı zamanda kendini korumakla da isbat etmiştir, fakat böyle bir genç kız nasıl olur da günün birinde bir erkekle resim çıkartmak ihtiyatsızlığını yapar? Bu nokta üzerinde durmaya-

rak meselenin daha ehemmiyetli kısmına geçelim:

Bu genç erkek aradaki münasebet soğuyunca elindeki resim vasıtasıyla genç kıza tehdit ediyor, genç kıza ne yapması lazım? Benden bunu soruyor, tavsiyesi ve hile kendimi onun yerine koyarak düşündüm:

— İyi bir azar yemekten hiç korkmuyarak hâdiseyi derhal babama anlatır, onu da mahallî müddeumuniye gönderir, polis vasıtasıyla genci getirterek resmi elinden aldirtırım. Zaten resmi elinden aldirtırım. FEYZE

“Son Posta,, nın bulmacası: 9 - (2)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

1 — Mûcaza

2 — Bağışlama

(2). Ekinin baş

tarafı (5).

3 — Nota (2).

4 — Gece gül-

neşi (2), Bir isim

(5).

5 — Arzu (5).

6 — Çiçe ile vurulan

(2).

7 — Gemicî te-

rim! (5), Tapını-

lan şey (4).

8 — Sonuna

«k» koyunuz kal-

bur olur (3), Ni-

da (2), Edat (3).

9 — Kadın tel-

lâk (5).

10 — Şehir bö-

lümü (4), Ayı yu-

vayı (2).

11 — Vilâyet

(2), Gelir (4).

12 — Sakalı olan (7), Boyun aksi (2).

13 — Hücum (4).

Yukarıdan aşağı:

1 — Basamakla çıkılan (8), Değnek

(3).

2 — Sağ elini kullanamıyan (5),

Beygir (2).

3 — Nida (2), Sporcu (5), Yapmak

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										

(3).

4 — Şehat (6), Kurunun aksi (5).

5 — Tane (5).

6 — Su (2), Siva âleti (4).

7 — Hilkat (6), Örtü (4).

8 — Potur (6).

9 — Tartıdan çıkarılan (4), Bir ka-

dın ismi (6).

10 — Oturulan bir şey (6), Soru (2).

"Kömürlüğe girecekleri arıyorum!..,"

— 65 —

Mahmud paşayı veli camii şerifi imanı faziletli Hafız Bekir Efendi çok iyi dostumdur. Tanır mısınız? Ona (Molla göbek imam) derler, ülemeden. Sâyi meşkür, amelî makbul olsun. Başım sıkıldığı vakit imdadıma yetişir. Bir iki sarayda da nüfuz vardır. Sözü sohbeti dinlenir. Yalnız parayı çok sever. Yaşı sekseni geçtiği için söyle sakal oynatmayan nevinden lo-kuma, baklavaya, kaymaklı ekmeğe kadavımına da bayılır. Ben, onun yanına eli boş gitmem. İşim olanadığı zaman muhakkak bir kutu tatlı götürürüm. İşim olduğu zaman da evrakın üstüne bir gümüş mecediye koyarım: Tahkikatı da odur, tetkikatı da odur, defter de odur, hepsi odur!

Ortalıkta bir kargaşalık vardı, ne oluyor? Gene Balkanlar hercü mercü olmuş. (Balkan Harbi) başlıyormuş. Mahmudpaşada Kürkcü hanında ufak bir yazıhanem var. Mademki harb başlıyor, o halde kadınlara aid ve mühürlü bir iş yapalım, dedim. Mesele: Etrafımızda kadınlara mahsus rastık, saç boyası, düğün; pudra; allık gibi şeyler satan dükkânlar var? Arıyan yok, soran yok. Kestane suyunu şişeye doldurmuş. (saç boyası) diye satıyor. Boyuna apartıman yapıyorlar. Üç beş gözü açık Ermeni (dalavere) nin e-teğinden yakalamıştı; vire halkın parasını sömürüyorlar. Biz de üç beş yüz lira ile böyle bir dükkân açamaz mıyız? Koca İstanbulda kestane suyu tüketmedi ya!

Hem artık şu (meddah Kâzım) denilen heriften adamakıllı istikrah ettim: O zebani herifle dost olalı kendi başımız derden, tanıdıklarımızın sırtı de sopadan kurtulmadı.

Şimdi şöyle üç beş yüz liram olsa! Mademki harb zamanındayız, Balkan harbi başlamış üzere, işimiz gücümüz artık hanımlarla değil mi? Zaten benim candan ciğerden aziz ahbablarım kim? Hafide Havva değil mi? Küçük bir rastıkçı dükkânı açtım. Soğancıyan namında biri bu işle zengin olmuş. O (soğancı) ise, ben de (sarımsaklı) olurum. Fakat: Mesele parada! Pederden kalan evi, arsası, dükkânı hep sattık. Validenin bir arsası var, var amma (kat'iyyen sattırınam...) diyor.

İyi aklıma geldi: çarşıda (Gümüşcü) hanında merhum pederden: küçük bir (bodrum) kalmıştı. Yetmişlik hanımın kocay varması gibi, şimdi a-

caba bu kömürlüğü (telleyip duvaklayıp) birine sokamaz mıyız? Bu dünyayı fanide eibette kömürlüğe girecek akilliler de vardır!

Görüyor musun? (Meddah Kâzım) gene lâzım oldu! Tevakkeli onunla bana (Karagöz ile Hacivad) demiyorlar! Bu (hayal) onsuz oynatılır mı?

Evde bodrumun senedini buldum. (Han bodrumu) kelimesinden (bodrum) harflerini sıldım. Yalnız (han) kaldı. Kıymeti; (3 bin kuruş) cümlesinden (kuruş) harflerini sıldım, yerine (lira) yazdım. Tapu senedi öyle bir şekil aldı ki kendi kendime: (Hanım varmış) diye ben de âdeta inancak hale geldim.

★

— Vay Kâzımcığım! Ben de sana mektub yazacaktım. Ayağına soğuk su mu dökmeli, sıcak su mu?

— Bu iltifat neden icab etti Mahmud Saim Bey dostumuz. Her yerde: «Beni baştan çıkaran o meddah Kâzım denilen habis heriftir» diyor musun. Şimdi soğuk sudan, sıcak sudan bahsediyorsun?

Meseleyi Kâzıma anlattım. — Bravo! dedi. Artist olmağa başladın. İyi buluş ve iyi kuruş! Fakat perdeyi açıp da yalnız başına sahneye çıkarsan ışık çalarlar, içeri kaçarsın ha! Ben «jönprömyer» rolünü oynayacağım. Bu işe bir de imam bulmalı: «Gran prömyer» rolünü oynayacak. — Ben?

— Sen «komik» rolünü oynayacaksın. Çünkü neticede dayacağı sen yiyeceksin!

— Peki piyesimizde kız yok mu? Yalnız sen, ben, imam mı?

— Kız da var, fakat o perde kapandıktan sonra sahneye çıkacak. Viktorya var ya! Senin elinde kalacak paraların üstüne oturacak. Senin de eia-lenizden dayak yediğin yanına kâr kalacak. Bunak herif! Meddah Kâzım ne kabahat var. Şimdiye kadar aldığımız paraları Bebek yollarında kapalı gelin arabalarında Viktoryaya sarfetmeseydin de adam olsaydın. Kel Hasan, Naşid Bey, Kâtib Salih, deyip duruyorlar. Asıl artist biziz be! Hakiki hayat sahnesinde komedi oynuyoruz. Cifayda!

(Kadrini senki musallada bîlip ey baki).

Durup etrafına el bağıyalar..

★

Kâzımın tertibatı doğru. Defteri hakani senedi pederimin namına idi. Eil-

mizde (imam) tarafından mühürlenmiş bir de (intikal ilmühaber) lâzımdı. Bir kutu baklava yapılarak doğru Hafız Bekir Efendinin yanına gittim: — Hocam; dedim; hakikaten ülemezade ülemasin. Sana at da yakışır, kılıç da. Severim seni vesselâm... Malını, mülkünü sattın amma; ne çare; her şey kaderdir. Validen sağ olsun.. Onun da arsası marsası az çok var. Sebahi teşrifiniz nedir acaba hocam? Kahveci! Saim Beye şöyle hoca işi mülmesek bir kahve yap bakayım!

Cebimden intikal ilmühaberlerle iki beyaz mecediyeyi çıkardım.. İmam mecediyeleri kırmızı kesesine indirince kâğıdları hiç okumadı bile:

— Nedir bunlar hocam? dedi; her ne ise; sen okudun ya.. Ha sen okumusun; ha ben. Al şu mühürlü de basıver bakalım. Serde hocalık var.. Bak ne güzel eline yakışıyor. Âferin, âferin hocam. Elin varolsun.

Bu (poh poh) her halde mecediyele baklavaya oimalı.. Fakat hakkıdır! Çünkü; bu işin sonunda dayacağı imamla beraber (müşterekülmenfaa) paylaşacağız.

★

(Satılık kelepir han) diye gazetelere ilan verdik. Gelen giden çok. Fakat biz şöyle: «Aklı az, parası çok» adamları seçiyoruz. Esasen handa (kömürlük) olduğu için hanın kahvecisi beni tanıyor, işimize yarım adamları ben alıp hana götürüyorum. Kâzım kapının önünde duruyor. Han odabaşısı rolünü oynuyor:

— Vay beyefendi! Buyursunlar. Hanımıza hergün yüz müşteri geliyor. Artık bu hafta elden çıkıyor galiba. Eh ne yapalım.. Adanaya gitmekliğiniz cihetle sattığımızı biliyoruz. Göntüller bir olsun. Beş sene odabaşılığımızı yaptım. Sayeî âlinizde yüzlerce lira kazandım.. İyiliğinizi ömrümün sonuna kadar unutmam.

Yazıhanede: Senedi ve intikal ilmühaberini göstermek suretile: Pristineli Receb ağadan yüz elli, peştemal tüccarı Hamparson Efendiden iki yüz, Trabzonlu Asım Beyden iki yüz lira kaparo aldık. En sonra da Yahudi Marko Efendiden dört yüz lira aldık. Fakat Yahudi işi sağlama bağlamak istedi. Senedi hokaniyi ve intikal ilmühaberini alarak her muamelevi bizimle beraber yapmak üzere paraları sevdi. Biz de ertesi sabah vazıhaneyi kapıyarak sırta kadem bastık.

Alacaklılar; yazıhanenin kapalı olması dolayısıyla gele gide birleşmişler. Yahudideki ilmühaberden bu işin içinde Mahmud paşayı veli imamı Hafız Bekir Efendinin de bulunduğu anlaşmış. Safılığından başka bir kabohatı olmayan zavallı imami yakalamışlar: Arnavud:

— Mori vallahi hoca! Seni kapının önünde mort ederim vallahi.. Bastın mühür Süleymanı.. Yaktın canımızı.. (Devamı 4/1 de)

— 50 —

— Diğer ağaçlar kesilmez.

— Kesilir!

— Kesilmez!

Nazan hanım tepiniyordu;

— Benim dediğim olacak!

— Olmıyacak.

— Emirlerimi yapmakla mükellefsiniz.

— Böyle saçma şeyler yapamam.

— O.. üstelik hakaret..

— Rica ederim, hakaret falan mevzuubahs değil..

İkisinin de bu münakaşadan hoşlandıkları belliydi. Lâkin iki taraf ta bu sefer çarpışmayı frenleyemediler. Nazan hanım asabiyete kapılmıştı.

— İleri gidiyorsunuz siz.. haddinizi biliniz, diye bağırdı.

Sedada bu «haddini bilmek» ihtarı çok ağır geliyordu.. İki de bir bu tekrar edilip duruyordu. Kıpırmızı kesildi. Nazan hanım da ileri gittiğini anlamıştı, fakat ok yayından çıkmıştı bir kere.

Sedad, izzeti nefesine indirilen bu yeni darbeye tahammül edemedi.

— Beni mazur görünüz, dedi.. burada daha fazla kalarak size azab vermek istemem. Lütfen Celil bey efendiye beni affetmelerini söyleyiniz.

Ve bu sözleri söyledikten sonra, kendisine hayretle bakan yanaşmaların arasından süratle geçerek odasına koştu.

Gözleri yaşarmıştı. Ne tuhaf hisler içerisindeydi? Nazan hanımın hakaretlerinin izzet nefsiyle oynayan hakaretlerinin tesirleri bir saman alevi kadar sürüyordu. Ona hakkile kızmıyor, pek çabuk affediyordu. Lâkin, bir defa istifa ettiğini söylemişti. Bunu geri almaya imkân yoktu. Gururlu bir erkek olduğunu isbat edecekti. Çiftlikten ayrılmak çok zor geliyordu.

Buraya çabuk alışmış, çabuk bağlanmıştı. İstanbula dönmek.. bu tahammül edilirdir bir azab mıydı?

Yarı hiddetli, yarı müteessir, karı yolunun altından bavulunu çekti. Eline geçeneri gelişi güzel doldurmuştu.

Kapı vuruluyordu. Sert bir sesle bağırdı:

— Girin!

Başını çevirdi, gelenin kim olduğunu görmek için bakmadı bile...

Ayşe gelmişti.

— Babam gönderdi, müdür bey.. merak etmiş te..

Döndü, Ayşe mahcub bir tavırla kapıda duruyordu.

— Babana söyle, Ayşe.. ben gidiyorum. Arabayı hazırlasın.

Genç kız, beyninden vurulmuştu:

— Gidiyor musunuz, nereye?

— Geldiğim yere..

— Gene gelecek misiniz?

— Hayır!

Ayşe koşarak ellerine sarılmıştı:

— Sahi mi müdür bey?

— Görüyorsun eşyalarımı topluyorum!

— Niçin gidiyorsunuz. Gene beni mi kabahatliyorum?

Ayşeyi omuzlarından tuttu, nemli gözlerine uzun uzun baktı:

— Hayır Ayşecik.. senin hiç bir kabahatin yok.. sabahleyin küçük hanımla kavga ettik. Artık kalamam burada..

— Küçük hanımın kusuruna bakmayın.. o, sizi..

Az daha ağızından kaçıracaktı. Hemen sustu, hemen elini ağızına götürerek, sanki kapamazsa söyleyecekmiş gibi ağzının üstünü örttü.

— Devam et bakalım.. ne diyordunuz?

— Hiç!

— Haydi, haydi çekinme söyle Ayşe.. ne demek istiyordunuz?

Ayşe utanmıştı, aynı zamanda bunu itiraf etmek kendisine çok ağır geliyordu.

Bu masum oyunu bilhassa yapmıştı. Sözü yarıda bırakıp susunca Sedad, elbette meraka düşecek, ısrarla edecekti. Tahmin ettiği şeyi söylemek suretile Sedadın gitmesine mâni olabileceğini umuyordu.

Pek tabii olarak Sedad, meraka düşmüştü. Ayşenin yanına yaklaşıp rak:

Yazan: Nusret Safa Coşkun

— Haydi Ayşe, dedi. Çıkar şu dilinin altındaki baklayı..

— Bunu siz de biliyorsunuz.

— Bilsen sorar mıyım hiç!.. Ayşe suratını asmıştı:

— Benden duymak hoşunuza gidiyor da..

— Sen de tuhaf olmağa başladın Ayşe.. Bu çiftliğin havasından mı suyundan mı, nedir? Bütün kadınlar acayib burada..

— Peki söylüyeyim.. Üzülmeyin. Küçük hanımın sizi sevdiğini bilmiyor musunuz?

Bu sözleri söyler söylemez, arkasını dönmüş, gözlerinden akan yaşları göstermek istemişti. Sedad, omuzundan tutarak çevirdi:

— Ne dedin, ne dedin. Bir kere daha tekrarla bakayım küçük.. Hanım efendi beni mi seviyor. Bunu nereden çıkardın Ayşe.. Hergün bu kadınlara kavga ettiğimizi gördüğün, bildiğin halde.

— İşte bunun için kavga ediyorsunuz. Siz de ona âşıkınız. Benden saklamayın.. Siz gene onu sevin, fakat burada kalın ben razıyım.

Sedada sokulmuştu, başını omuzuna dayadı:

— Gitmiyeceksiniz değil mi?.. Ne olur, gitmeyin! Size öyle alıştım ki.. Ayşenin omuzunu okşuyordu:

— Gitmem lâzım Ayşe.. Artık bu adıma geri alamam. Benim için ayrı olur.

— Ona ne oluyor? Beyefendi varken o karışamaz ki..

Ayşeyi müşkülâtle başından savdıktan sonra karyolasına oturdu, ne yapacağını düşünüyordu, gitmekten başka çare yoktu. Yüreği sızıyorak çiftlikten ayrılacaktı. Odasını, son bir defa gözlerle kucakladı. Pencereleri, panjurları kapadı. Bavulunu alarak merdivenleri immeğe başladı.

Gözleri yaşarmıştı. Burada iyi günler geçmişti. Burada ızdırlar kışmen unutulmuştu. Burada bir parça hayatı sevebilmişti. Sokak kapısını açtı. Açar açmaz da Nazan hanımla karşı karşıya geldiler. (Arkası var)

Hikâye

Bir levha, üç sahne

Yazan: Ekrem Reşid

Boğaziçinde lâtif bir semt. Asır görmüş ağaçlar, yeşil çayır, deniz. Eski bir çeşme (tabii susuz).. Bir köy kahvesi. Esmekte olan mekân batan güneşle beraber pek yakında düşecek. Çiçek kokuları lâtif (civarda henüz fabrika yok), hava da son derece güzel, berrak ve temiz (kömür depoları uzak). Gün sonu. Renkler koyulaşmakta, kıllıklar, morluklar, altın parıltıları. Elele, kolkola, omuzomuz iki genç. İki aşk, susuz çeşmenin kuru yalağı kenarına oturmuş konuşuyorlar.

— Sevgilim!
— Hayatım!
— Ne güzelsin!
— Sahi beni çok seviyor musun?
— Her şeyden, herkesten fazla!
— Ne zaman evleneceğiz?
— Hiç sorma... Daha iki uzun ay var... Günler bir türlü geçmiyor ki... Bizi birbirimizden ayıran bu mühlet annen istedi. Çehiz yapılacakmış! Çehizden bize ne!.. Saadet eşya ile kaim değil ki... Seviyoruz ya.. bu kâfi..
— Sekerim... Hele evimiz olsun da bak ne lâtif hayat süreceğiz... Seni o kadar, o kadar seveceğim ki âdeta sev-giden sana gma gelecekt!

— Ruhum... Niçin böyle söylüyor sun?.. Sevgiden gına gelir mi hiç!.. Biz, seninle ebediyen sevişeceğiz. Sana lâzım bir koca olmak için gecelerimi gün-üzlerime katarak çalışacağım..
— Bu kadar zahmete ne haccet!.. Hele yazdığın şiirler gazetelerde, mecmualarda çıksın bak nasıl hem şöhret, hem servet kazanacaksın!.. Buna em-nimim. Demin okuduğun şiirin tesiri benim henüz silinmedi; tâ ruhuma kadar nüfuz etti. Bu şirde de ha var..
— Evet... Yani. Sev.. Fena değil.. Sana henüz bütün kabiliyetimi sarfetmedim. Daha ne güzel şiirler yazacağım... Senden ilham alarak... Gözle-rinde okuduklarımı kaleme almak kâ-til.. Sayende memleketin en büyük şairi olacağım...

— Ben de memleketin en büyük şairinin karısı!.. Düşün bir kere... Herkes trafımızda pervane gibi dönecek. Her taraftan kıram, izzet..
— Evimiz de, hayatımız gibi öyle güzel. Öyle muhteşem olacak ki misafirlerimizimiz hayran kalacaklar.. Bana her-

kes gıpta edecek!..

— Ya bana?.. Aleyhimde kim bilir neler yazacaklar... Amma ne ehemmiyeti var... Bilkâs memnun olurum.

— Elbet yazanları susturanlar o'ur; çünkü herkese hürmet ve muhabbet telkin etmiş olacaksınız!.. İsmim ebediyet levhasına yazılacak!..

— Sevgilim...

— Hayatım...

— Gurubun letafetine bak!..

— Kalbimde bir şeyin eridiğini hissediyorum... Ne güzelliği!.. Yazık ki kalp eve dönmemiz lazım!..

— Daha çok erken değil mi?..

— Hayır... Dokuza geliyor... Sekiz vapuru çoktan geçti!.. Hele bir şöhret ve servet sahibi ol da karıcığımı gör... İstanbulun en sık kadını olacağım...

— Aynı zamanda da en güzeli!

— Sahi mi söylüyorsun?..

— Emin ol ki hakikat!

— Haydi... Gidelim. Biliyorum ki geç kaldığımız zaman babam hiddetleniyor. Yemek saatlerinde mutlak sofrada olmak lazım.

— Yaşlılar ne garib olurlar... Bu güzel gurbu vakti bırakılır da eve girilir mi?.. Varsın baban kızsın!.. Bu emsalsiz saatten istifade...

— Ne çare!.. Söz işitmektense...

— Birkaç güne kadar da imtihanlar başlıyor.. İşin yoksa bir takım kekele-

— Hakkın var güzelim... Söyle, emret!.. Her dediğinde bir hikmet vardır. Gidelim... Zaten ev şurada... İki adımlık yerde..

— Canım...

— Ruhum...

— Yirmi sene sonra aynı Boğazın aynı lâtif semti. Asır görmüş ağaçlar, yeşil çayır, deniz vesaire... Aynı köy kahvesi, aynı susuz çeşme, aynı şahıslar, aynı yerde oturmuşlar konuşuyorlar.

— Hani yok mu, bugün müdür muavinine öyle kızdım ki tarif edemem!

— Ne yaptı?..

— Ne yapacak!.. Ne yapabilir?.. Hiç!.. Hiç amma... Herifin öyle bir tavı var ki karşısında hiddetlenmemek kabil değil!

— Gene bir mesele mi çıktı?

— Yok canım!.. Sen de hemen telâş etme... Mesele ne diye çıksın?.. Mesele falan yok.. Sade insan kızıyor işte!.. Güya mektepler yaz tatilinde.. Güya, ikmale kalanlara ders okutuyoruz... Sanki kıymış gibi mektebe devam lâzım... Bir takım hay'âz çocuklar...

— Haylaz olmasa ikmale kalırlar mı?..

— Birkaç güne kadar da imtihanlar başlıyor.. İşin yoksa bir takım kekele-

— Gidelim...

— Biz nafîle acele ediyoruz.. Mah-dum bey gene bittabi evde yoktur.. Kim bilir kaçta gelir... Bu kadar tenbih, söz, tekdir fayda etmiyor!.. Yüz defa

meleri dinle, yanlışları tashih et... Bak-tum, usandım...

— Ne yapalım... Buna da şükretmeli..

— Öyle.. Doğru.. hakkın var amma.. Ev sahibi geldi mi?..

— Geldi!

— Su borusunu gösterdin mi?..

— Gösterdim amma nafîle... Tamiri size aiddir, dedi gâfil!

— Canım böyle rezalet olur mu?.. Boru çürükse oızim ne kabahatimiz var... Amma günü gelince kira bedelini almasını bilir!.. Ah ne diyeyim bil-mem ki şöyle bir evceğiz yaptırıp ba-şımızı sokamadık ki...

— Sorma... Sorma... Şimdi de sonbahar geliyor... Kızın kışlık giyeceği yok!

— Canım geçen senenin elbiselerini giysin!..

— Hiç düşünmeden söylüyorsun!.. Geçen sene manto yapmadık. Evvelki senenin mantosu bu sene küçüldü. Kız-çamız on dördüne basacak!.. Eşi, ak-ranı arasında dilenci çocuğu gibi ge-zemez ya... Ne yapar ne eder kıza bir manto alırız... Geçen gün bizim komşu muhasebecinin karısı olsak şılık kı-za şöyle bir yan gözle baktı ki, hani yok mu kendimi zor zaptettim!.. Nere-de ise: «Benim kocam seninki gibi da-lavereci değildir, bal tutup parmak ya-lamaz!» diyecektim amma her nasılsa sabrettim!..

— İyi etmişsin karıcığım... Bu gibi münazaalara ne lüzum var... Bakkal hesabını gönderdi mi?..

— Hayır... Amma eli kulağında... Her halde mahsuben bir şey vermek lâzım gelecek!

— Ne yapalım... Çaresine bakarız amma, masrafı biraz kıssak iyi olur...

— Ben elimden geleni yapıyorum... Amma Allah eksik etmesin çocuklar... Oğlan şimdi koca delikanlı oldu, bol yemek lazım...

— Yemek dedin de acıkır gibi ol-dum... Saat de yedi buçuğu geçti. Nere-de ise sekiz vapura gelir... Haydi kal-kalım.

— Evde yemek hazır... Bir pilâvi ısı-tacağım... Beş dakika.. Haydi!.. Şıraya gelip oturduğumuz iyi oldu. Biraz nefes aldık, içimiz açıldı... Eve epey uzak amma...

— Eskiden, yirmi sene evvel üç dört adımlık yer derdik!.. Hey gidi günler... Ha... Ne diyecaktım sana.. Bu -gün kim gelse beğenirsin?.. Doktorun karısıyla oğlu... Aman ne haşarı çocuk.. Sen gel, masanın çekmesini aç, içinden bir defter çıkar, parça parça et!.. Kara kaplı bir defter... Masanın sol gözün-de... Acaba lâzımlı bir şey miydi?..

— Masanın sol gözünde.. kara kaplı bir defter... Ha, bildim.. Benim eski şiir defterim!.. Varsın yırtılsın!.. Saçma sapan şeyler!.. Gençlik saçmaları.. Hay di gidelim...

— Gidelim...

— Biz nafîle acele ediyoruz.. Mah-dum bey gene bittabi evde yoktur.. Kim bilir kaçta gelir... Bu kadar tenbih, söz, tekdir fayda etmiyor!.. Yüz defa

tekrar ettim. Yemek saatinde sofrada başında olmalı!.. Herkesin bir merakı olur ya... Bu da benim merakım!.. Am-ma gel de küçük beyefendiye söz ge-çir!..

Yirmi sene daha geçti. Gene o Bo-ğaziçi, o letafet, o deniz, o asır gör-müş ağaçlar, o yeşil çayır.. İh.. gene o susuz çeşme... Gene o şahıslar konu-şuyorlar.

— Şaldan taşın soğuğu geçmiyor ya?

— Hayırlı.

— Öyle hemen hayır deme!.. Sonra gene sancuların tutar, bu yaşında beni beş aşağı, beş yukarı koşturursun!.. Bak haber vereyim, hiç halim kalmadı!.. Karın eski karın değil.. Şimdi nefesi hemen takan veriyor... Gazeteye bak-tım mı?..

— Baktım!..

— Ne var, ne yok?.. Üç aylıklardan haber?..

— Gözümde bir şey ilşmedi!.. Aman hanım... Komşumuz doktora bir şka-ryik gördüm... E sorma.. Üretip bir iki saksılık verecek!

— Aman şu senin çiçeklerinden de baktım usandım!

— Ya senin tavuklarına ne diyeyim!.. Varınuz yoğumuzu yeme veriyoruz!..

— Tavuk dediğin yumurtlar!.. Senin çiçeklerini pazara götürsek kimse on para vermez!..

— Götürmem ki versinler!..

— Bak gene bizim sarı kız bu sene maşallah tam on üç eivev çıkardı!.. Bu sabah kaldırdım, yavrulara yumurta verdim...

— Yavru dedin de aklıma geldi!.. Ço-cuklardan mektub var... Kızın bir oğlu olmuş!

— Ya... Ayol söylesene!.. Bak işte!.. İnsanın böyle hayırlı bir haberi olur da vermez mi?.. Artık damad kim bilir ne kadar sevinmiştir!..

— Muhabbet kaldı mı ki sevinsin!.. Ne muhabbet kaldı, ne saygı.. Bizim zamanımızda.. Hey gidi günler..

— Oğlandan haber yok mu?..

— Ne haber olacak... Teftişe çıkmış işte... Havalara da âdeta serinledi!..

— Daha dur bakalım, eski Ağustosla girmedik bile!

— Evet amma cyyambahur geçti!.. Dizlerim adamakıllı üşüyor!..

— Kalk gidelim!.. Sonra senin diril-tünü çekemem!.. Halim kalmadı!..

— Acaba saat kaç?..

— Kim bilir!.. Sekiz vapuru geçti mi dersin?..

— Günler çok kısaldı!.. Bizim zama-nımızda günler bu kadar çabuk kısal-mazdı!

— Aman... Şu yanımda bir ağrı var ki.. Sorma.. Kâfuru sürsen mi acaba?

— Fena olmaz.. Dün akşam ben ga-liba midemi bozmuşum!.. Bütün gece uyku gözümde girmede!.. Akşam ne ye-dikti?..

— Dün akşam mı?.. Dur bakayım!.. dir.)

Mahmut Saim

[Başarılı sayfa 3/2 de]

Ya hanı; ya paraları?

Lâz:

— Haçan bilmeysin işin aslını; ne-den basarsın mührü hocam.. Haçan sana yakışır mı bu beyaz sakaldan son-ra bu işler.. Haçan keseceğim sakalını vallahi..

— Ermeni:

— Ahbar; bu yaştan sonra insan şeytana uyar?.. Ben demem ki sen de onlarla beraberisin.. Fakat işin mucibi öyle gösteriyor!.. Tevakkeli dememişler: (Hocalarla papazlarla söylediklerini yap da gittikleri yoldan gitme..) Ak sakallı adamsın; kafanda kaz çiğeri kadar olsun aklın yok senin?.. Bilme -diğin şeye mührü basılır?

— Yahudi:

— Bana bak hocafendi.. Aman.. A-man.. Aman... Ne sen beni yormuş ol; ne ben seni yormuş olayım.. Bizim Re-beka üç gecedir uyku uyumuyor. Vak-tile bu herifler; koskoca rıhtımı, köp-rüyü de satmışlar... Alimallah bizim apartmanı da satarlar; ben alacağım-dan vazgeçtim.. Senedleri de yırttım.. Senin o ilmühaberi de sobaya sttm.. Aman.. aman.. aman.. ne şamın şekeri; ne şeytanın yüzü hocam! Ne sen beni yormuş ol; ne ben seni yormuş o-layım. Benden yana helâl olsun. Al -lâha ısmarladık hocam...

— Ermeni ile Yahudi çıkıp gitmişler.. Fakat Lâzla Arnavud hocaya musallat olmuşlar.. Hattâ bir akşam Mahmud-peşa camii avlusunda çevirip adama-kıllı pataklaştılar. Zavallı imam ken-dini Nuruosmaniye karakoluna atarak canını dar kurtarmış.

— Mahmud Saim Al'ındağ

(Arkası var)

— Ne yedikti?.. Acaba ne yedikti?..

— Hanım sen adamakıllı bunamış-sın!

— Bakın da hele!.. Neden bunaya -cakmışım!.. Ayol sen onu kendine söy-le!..

— Affedersin!.. Benim aklım başun-da!.. Senin gibi değilim!.. Bizim za-manımızda..

— Ne dersen de.. Ben işimeğe baş-ladım.. Haydi kalk gidelim..

— Doğrusunu istersen ben de.. Yürü bakalım...

— Eve kadar az buz yol değil.. E-zanda ancak varırız...

— İhtiyarlar henüz uzaklaşmışlardı ki, elele, kol kola, omuz omuz iki genç, iki aşk susuz çeşmenin kuru yalağı kenarına gelip oturdular ve konuşmağa başladılar:

— Sevgilim!..

— Hayatım!..

— Ne güzelsin!..

— Sahi beni çok seviyor musun?..

(Mabadi yukarıda, birinci sahne.)

Ekrem Reşid

Memleket Haberleri

İzmirde

Fuarda Türkiyenin en iyi güreşçileri arasında müsabakalar yapılacak

İzmir (Hususi) — Fuar münasebetle bu sene de büyük güreş müsabakaları yapılacak ve bu müsabakalara Türkiyenin en iyi serbest güreşçileri iştirak edeceklerdir.

Serbest güreş olarak tertib edilen bu müsabakalara, Avrupa ve Balkan güreş şampiyonalarında büyük muvaffakiyetler kazanan beynelmül güreşçilerimizle en kıymetli yeni genç elemanlar iştirak edecektir.

Güreşler, fuar açık hava tiyatrosunda 20 ve 21 Ağustos tarihlerinde icra edilecek ve iki günde nihayet olacaktır. Müsabakalara bütün bölgelerden otuz güreşçi girecek ve derece alanlara madalya verilecektir. Ayrıca takım itibarıyla birinci gelen bölgeye de fuar kupası verilecektir. Müsabakalara iştirak edecek güreşçiler şunlardır:

56 Kilo: İsmail Sengin (Ankara), Ahmed Göker (Balıkesir), Raif Döngel (İçel), Ahmed Çakır (İstanbul).
61 Kilo: Mustafa Beton (Ankara), Halil Özer (İstanbul), Hamdi Toprak (Sivas).

66 Kilo: Celâl Atik (Ankara), İhsan Yılmaz (Çorum), Hamza Akkan (Aydın), Cemil Yılmaz (Çankırı), Mehmed Balı (Seyhan), Besien Kışınbay (Kocaeli), Faik Büken (İstanbul).

79 Kilo: Aziz Kiper (Ankara), Vahid (Cevişakal), Adil Yener (Samsun), İsmail Topçu (Kocaeli).

87 Kilo: Adnan Yurder (İstanbul), Mehmed Ali Demirkaya (Çorum), Mustafa Çakmak (İstanbul), Seyid Ahmed Yavuz (Samsun).

Ağır: Mehmed Çoban (İstanbul), Hüseyin İnanç (Ankara), Ahmed Yılmaz (İstanbul).

Güreşçiler, 19 Ağustos'ta İzmirde bulunacaklardır.

Alaşehir kaymakamı terfi etti

Alaşehir (Hususi) — Kaymakamımız İhsan Edizin maaşı yetmiş liraya çıkarılmıştır. Bütçe mülâhazası olmadığı takdirde kazamız kâirosu 80 lîradır. Faaliyetini herkesin takdir ettiği kaymakamımızın 80 lira terfini yerinde buluruz.

Silifkede eski eserler hafriyatı yapılıyor

Şimdiye kadar bir çok mozayik zeminlere rastlandı

Adana, (Hususi) — Maarif Vekâleti Silifke bölgesinde mermer eserler araştırılması için sondajlar yapılmasını kararlaştırmış ve bu işe Adana Müze Müdürü Naci Kum'u memur etmişti. Bay Naci Kum'un bu muntakada bir buçuk aydanberi yaptığı tetkikat ve sondajlar neticesi mozayik zeminlere rastlanmış, ve Silifkenin, Bergama kadar mühim bir harabe üzerinde kurulmuş olduğu anlaşılmıştır. Şimdi bu bölgede sondajlar derinleştirilecek ve icab ederse hafriyat faaliyetine geçilecektir. Müze Müdürlüğü bu arazideki sondajlara aid raporları Vekâlete göndermiştir.

Silifkedeki eski eserlerden biri

Toprak Ofisi Bandırmadaki teşkilâtını genişletti

Bandırma (Hususi) — Geçen sene bir tek memuru bulunan toprak ofisi bu sene Bandırmada geniş teşkilât vücutte getirmiştir.

Hergün yüzlerce ton mahsul mübayaa edilmekte ve mübayaa edilen malın bedeli köylüye derhal ödenmektedir. Ofis yalnız buğday, arpa, çavdar, yulaf ve mısır almakta, diğer mahsul borsada serbest olarak satılmaktadır.

Milâsta orman yangını

Milâs (Hususi) — Milâsın Selimiye nahiyesinin Kapıkını köyünden 12 yaşında bir çocuğun dikkatsizliği yüzünden köy civarındaki orman tutuşarak Milâs istikametinde 15 kilometre kadar yangın büyümüştür. Yangında Bafa, Yanniş, Ment, Derince köylerine aid pek çok zeytin ağacı ve delice yandı söylenmektedir. Ateş bir aralık Danışment köyünü de tehdit etmişse de asker ve halkın büyük gayret ve fedakârlıkları ile önü alınmıştır.

Bartında köylülerin evlenme işleri

Bartın (Hususi) — Köylülerin evlenme işleri, köy kânununa göre, köylerde ihtiyar heyetleri tarafından yapılması icabettiği malumdur. Ancak, birçok muhtarların, evlenme defterlerini tutacak ıktidarda olmamalarından, evlenme kâğıdları, hattâ defterleri arzualcı dükkânlarında doldurulmakta, bu yüzden birçok karışıklıklar olmaktadır.

Bunun önünü alacak bir tedbir düşünülmüş ve Cumhuriyet Müddeiummiliğinin muvafakati alınarak şu şekilde kararlaştırılmıştır:

Köylülerin evlenme kâğıdları parasız olarak Halkevinde yazılıp doldurulacak, nikâh muameleleri de Belediye yapılacaktır.

Bandırma zahire borsası

Bandırma (Hususi) — Bandırmada geçen sene açılan zahire borsası bu sene de faaliyetine devam etmektedir. Tüccarlar borsasının intizamından köylüler de flatlardan ve kolaylıklardan memnun olduklarını söylemektedirler.

Hendekte

Dört kişi bir olup bir köylüyü öldürdüler, diğer 4 kişi de bir evi bastılar

Hendek (Hususi) — Buraya bağlı Hüseyin Şeyh köyünde evvelki gün bir cinayet olmuştur. Bu köyde oturan Fadıl, Harun, Necatî, Fehmi isminde dört arkadaşıyla Şamil isminde bir köylü arasında bir kavga olmuş dördü de bir olup bıçaklar ve taşlarla Şamil'i öldürmüşlerdir. Hâdiseye derhal zabıtaya bildirilmiş, katillerin dördü de yakalanmışlardır.

Bir baskın

Kazanımıza bağlı Aksu köyünde de bir soygunculuk ve baskın vak'ası olmuştur. Bu köyde oturan Behçetin evine evvelki gece Basri, Şevket, Aziz ve Mehdi isminde dört kafadar bir baskın yapmışlar, Behçeti tehdit edip 120 lirasını almışlar, ve kaçmışlardır. Kaza jandarması derhal hâdiseye vaz'iyet ederek mütecavizleri sıkı bir takib neticesinde yakalamışlardır.

Mersin ve İskenderun limanları tesisatının inşası işi

Adana (Hususi) — Yeni tesisatla mükemmel bir hale sokulması kararlaşan İskenderun ve Mersin limanlarında geçen senedenberi yapılmakta olan tetkikat son bulmuş ve buna dair raporlar Vekâlete gönderilmiştir. Münakalât Vekâletinin önümüzdeki aylar içinde gerek Mersin ve gerekse İskenderun liman tesisatını ıslah faaliyetine geçmesi beklenmektedir.

Samsunda yeni tütün mahsulü

Samsun (Hususi) — 940 mahsulünden demet usulüne işlenmiş olan tütünler, köylerimizden peyderpey inhisarlar ambarına indirilmektedir. Temiz işlenmiş, kalita ve randımanı cihetinden yüksek evsafa olan bu tütünler, mutedil fiatlarla satılmaktadır. Alıcılar, Türk Tütün Limited Şirketi, İnhisarlar İdaresi, Şahin oğlu Ticarethanesi ve diğer bazı müesseselerdir.

«Son Posta» nun tefrikası: 86

KOCA YUSUF

Yusufun zeki anası

Mösyö Piyer; Şumnu yolunu tuttu. Sultan Hamid hükümeti bu seyahat ten büsbütün şüpheye düşmüştü.

Şumnuya gelen Piyer, pehlivanlarla temasa geldi.

Şumnu; pehlivanlar yatağı idi. Orada neler yoktu?

Karalalı köyüne kadar giden Piyer, nihayet Koca Yusuf'la karşılaştı.

Yusuf; sonbahar güreşlerinden sonra; köyüne çekilmiş ense yapıyordu.

Yusuf, evli idi. Fakat; onun evliliği anasının elinde kayıd altına alınmış bir şekilde idi.

Yusufun karısı; kaynanasının dizinden ayrılmazdı. Gece bile; kaynanası ile yatardı.

Koca Yusuf; karısıyla yalnız başına kalamazdı. Anası zebellâ gibi elinde so-pa dolaşır.

Yusuf; bütün bir kış ve hattâ; harman sonuna kadar, ayda bir karısıyla başbaşa kalırdı.

Yusufun anası, oğluna ancak bu kadar bir müsaade veriyordu.

Yusufun vazifesi, güzelce yemek içmek, her akşam yağlanıp masajlanmak... Her sabah iman yapmak idi.

Yusufun vücudunu her akşam anası oğardı. Sağlam ve gürbüz bir kadın olan Yusufun anası güreş oyunlarını bir pehlivan kadar bilirdi. Oğluna birçok oyunlar öğrettiği mervidir.

Yusufun sabah idmanları basitti. Soyunur, bahçeye çıkar, ahırın divarına gerile, gerile tek kol üzerine düşerek gövdesini tek kol üzerinde esneterek ve tartarak duvar şinavı yapardı. Bu hareketlerden sonra; mâni üzerinden bir yerden bir yere sıyrardı.

Daha sonra; durmadan alabildiğine koşardı.

Koca Yusufun; çok koştüğünü söylerler...

Yusuf, bu idmanlardan başka; haftada bir soyunur, çıkraklarla sınıksık saatlerce yağlanarak güreşirdi.

Yusuf; bu saydığım idmanlardan gayri nadas yapar, çift sürer, harman döverdi. Evinin küçük zahiresini öküzlerinin başında üvendire kullanarak açık havada tarlalarda sabahtan akşama kadar çalışarak hareket yapardı.

Koca Yusuf; etten ziyade sebze yerdi. Hamur işine; bolca tatlıya, ayrına, yoğurda, sebzeyle bayılırdı.

Beyaz etlerden, Hindiye, tavuğa, kaza düşkünlü.

Aynı zamanda Yusuf, iyi avcı idi, bütün kış, çiftini sürüp, tohumunu atıktan sonra; elinde tüfek dağdan da-

ğa arkadaşlarıyla avlanırdı. Yusuf, haftalarca sürek avına çıardı. Av hayatı, pehlivanın gövdesini vikleştirirdi.

İşte; Yusuf, köyüne çekilmiş, anısıyla çoluk çocuğuyla başbaşa verip bir kış yaşayacağı bir sırada Mösyö Piyer isminde bir kefere köyüne çıkagelmeye başladı.

Yusuf; Türk âdeti mucibince misafirinini hürmetle karşılamıştı.

Piyer; iyi türkçe konuştuğundan cümâna hacet yoktu. Yusuf'a sebebi yaretini anlatmağa başladı.

— Pehlivan; seni Avrupalıya ve merikaya götürmek istiyorum... Çok meraklı var bu işde... Eğer benimle gelme bu işe evet dersen, altı ay, bir sene sonra; köyüne binlerce altınla dönersin...

Yusuf; şaşırılmıştı. Diyarı küfürdür işi vardı? Oralarda da pehlivan mıydı? Hiç kefereden pehlivan mı idi?

Mösyö Piyer; sözlerinin Yusuf'undan tuhaf karşılandığını görünce derhal lisanını tebdil ile:

— Pehlivanım; rahatını bozma temem... Fakat; torba ile altın var işde... Oralarda pehlivan yok Şöyle bir dolaşır gezir ve görmeyen yerleri de görür, kaseleri altınla durur ve döneriz olmaz mı?

Yusuf; o güne kadar akıl ve line gelmiyen bu seyahat hakkında diyeceğini şaşırılmıştı. Biraz daha şümdü ve:

— Baka bel.. Hepten tahaf söyler bel.. Ne işimiz var bizim o yerde be?..

— Pehlivanım, para kazanmak tınlara sahip olmak, biraz da gördüğün yerleri görmek istemez misin?

— Tehel.. Ne görecekmışim da be? Hepten domuz yavrusu lar mı bel!

(Arkası)

Tarihten sayfalar

[Baş tarafı sayfa 3/1 dedir] nederek israf olduğuna iddia mermer köşkün bedeline göre pektikti. Harbetmesini, ordularını sini, ülkelerin fethini gayet iyi bu büyük kumandan ve padişah- verdiğini bilmiyordu.

Defterdar Abdüsselâm alesi, otlakların, toprakların ve ormanların sahibi sıfatıyla İzmirde pek meşhurdur.

Kadircan

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bulgaristanda şoförler sivil mahiyette seferber ediliyorlar

Sofya 17 (A.A.) — Ofi: Dün nazırlar heyetinin aldığı bir karar mucibince, bütün otomobiller ve şoförler 1 Eylülden itibaren sivil mahiyette seferber edilecek ve her türlü nakliyat için devlet makamları tarafından verilecektir.

Alman tebliği

[Baş tarafı 1 inci sayfa.] İngiliz hava kuvvetleri, dün gündüz Fransız sahiline hücum teşebbüsleri esnasında, hava muharebelerinde 15 tayyare kaybetmiştir.

7000 esir
Berlin 17 (A.A.) — D. N. B. bildi: Krivoy - Rog endüstri ve maden işletmesinin temizlenmesi, 16 Ağus. bitirilmiştir. Bu ana kadar yapılmış işlere göre, bolşevikler bölgede pek çok ölü vermişlerdir. 7000 esir alınmış ve 38 top, büyük makinelerde tank, birçok kamyon ve tayyare, ya işletim edilmiş veya tahmin edilmiştir.

Aşağı Dinyeper bölgesinde

Aşağı Dinyeper üzerinde vukua gelen çarpışmalarda, Alman teşekkülleri, Sovyet kuvvetlerini Dinyeper kıyılarında dar bir sahada muhasara etmişler ve bu kıtalara kanlı zayıfların sebep olmuştur. Sovyetlerin sallarla ilerlemişleri kısmen geçmek teşebbüsleri, Alman silâhlarının ateşi altında muvaffakiyetsizliğe uğruyor.

Dün gece Yedikulede iki fabrika yandı, zarar 300.000 lira.

[Baş tarafı 1 inci sayfa.] Yedikulede yanan iki fabrika, bir gece yarısı saat 12.30'ta yandı. Zarar 300.000 lira tahmin ediliyor. Yangın, elektrik tesisatının arızasıyla başlamış ve kısa zamanda büyüyen yangın, iki fabrikayı ve içindeki eşyaları yakmış. Henüz kat'iyetle söndürülmemiş olan yangın, tahminen 300 bin lira zararına sebep olmuştur.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden

Yüksek ziraat enstitüsü orman, ziraat, veteriner fakültelerinde talebe kaydı ve kabulüne 15 Ağustos/941 tarihinden itibaren başlanacak ve 1 Eylül/1941 günü akşamına kadar devam edecektir. Bu yıl kabul edilecek talebeler biyoloji, fizik, kimya, cebir, türkçe ve yabancı dilden (fransızca, ingilizce, almanca dillerden biri) bir seçim imtihanına tabi olacaktır.

İstanbul Deniz Komutanlığından

Bu yıl deniz lisesine kayıtların kabulü için müracaat eden okulların müdürlükleri, 1 Eylül/941 Pazartesi günü saat 9 da İstanbul deniz lisesi harp okulu ve lisesine müracaat edeceklerin de mezkûr okulda ya da lisesine istinad edeceklerin kursun ve mürekkepli kalemle yazılı tasarımlarını beraberlerinde getirmeleri lâzımdır. (7070)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muharrem bedeli (313.000) lira olan yaklaşık 5000 m 3 Çam kereste aslında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin (16270) liralık muvakkat teminat ile kanunî usulde tekliflerini aynı gün saat (14) de kadar Şarhoşmeier (100) kurşuna Ankara, Haydarpaşa, Eskişehir, İzmir ve diğer istasyonlarında satın alınacaktır. (7127)

Pazar Ola Hasan Bey Diyorki:

Hasan Bey bizim... Çehennemim gibi... Çektiğim doğru... Hasan Bey — Şükret, sana, bir Pazar günü tren biletini Florya'ya gitmek için...

Bandırmada yeni tarzda inşa edilen rıhtım

Dün Nafia Vekilinin huzurunda Bandırmada merasim yapıldı

Bandırma limanında yüksek mühendis Halid Köprüçü tarafından yeni bir inşa sistemiyle hazırlanan rıhtım kesonu dün Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoy ve şehrimizden gelen gücüne bir davetli hâlinde huzurunda mahalline yerleştirilmiştir.

İkinci defa Halid Köprüçü tarafından tatbik edilen bu inşa sisteminin esas betonarmeden mamul dilsiz bir sandığa hususî bir tarzda benze indirilerek muhtelif teşebbüslerde denize doldurulmasından ibarettir. Kesonun ağırlığı takriben 2000 tona baliğ olup 169 adet kazığa bindirilmiştir. Keson mesafelerini teşkil eden başlıklarda 500 kilogram trolit infilak maddesi bir elektrik cereyanı devresine bağlanarak suretilerle infilak ettirilmiştir ve keson mahalline yerleştirilmiştir.

Kesonun indirilme merasiminde mütehasşis tarafından alâkâdarlara icab eden fenni izahat verildikten sonra Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoy'un bir hitabesinden sonra merasime başlanmıştır. Nafia Vekili cümle demiştir ki:

— Huzurunuzda indirilmiş olan Bandırma iskelesinin en büyük kesonu yüksek mühendis bay Halid'in eseridir. Bu mühendis arkadaşın bu derece başarılı eserleri vardır. Halid ve Sadık firması bu eseri feragatle başarmıştır. Türkiye Cumhuriyeti hükümeti devrinde başlanmış olan memleketimizin imar işlerine hiçbir şey mâni olmamaktadır. Millî Şefimiz ve Cümhuretisimiz İnönü'nün yüksek himayetinde çalışmakta olan kıymetli Türk mühendisleri memleketin imar sahalarında daha birçok mühim işler başarabileceklerdir.

Merasimde hazır bulunan davetliler gece yarısı şehrimize dönmüşler ve vapurda izzat edilmişlerdir.

İngiltere, Rusyaya kredi açtı

Moskova, 17 (A.A.) — Royter: Bugün burada imzalanan İngiliz-Sovyet ticaret anlaşması mucibince İngiltere, Sovyetler Birliğine, yüzde 3 faizle beş sene için 10 milyon İngiliz liralık bir kredi açmaktadır.

İranda Almanlar meselesi tazelendi

[Baş tarafı 1 inci sayfa.] Son zamanlarda bazı yabancı gazeteler ve ajanslar, sivil ve askerî şahsiyetlerden mürekkep bir grupun, bazı yabancı ajanların yardımıyla, memleketteki statüko aleyhine bir suikast hazırladığı hakkında söylentiler yaymışlardır. Bu söylentilere göre bu suikast, Ağustos ortalarına doğru tatbik mevkine konacaktır. Fakat plan, son günlerde meydana çıkmış, suikastçıların bir kısmı tevkif olunarak gizlice idam edilmiş ve hâdisinin gizli tutulmasına çalışılmıştır.

Nafia Vekilinin elektrik ve su işleri hakkında gazetemize beyanati

[Baş tarafı 1 inci sayfa.] Müddet zarfında Vekâlete bağlı müesseselerde bazı tetkiklerde bulunduktan sonra bilâhare kara yolla Garbi Anadoluya doğru seyahatine devam edeceğim.

Göbbels'in mukabelesi

Berlin, 17 (A.A.) — D. N. B. bildi: Alman gazeteleri, muhtelif bakımdan Rusvelt - Çörçil mülâkâtı ile meşgul olmakta ve nesredilen deklarasyonun, Wilson hakkabazlığının İngiliz propagandasına da mecburi olarak ithal eden M. Rusvelt'in eserini teşkil ettiğii müshahede olunmaktadır.

Alman propaganda nazırı Dr. Göbbels, Völkischer Beobachter gazetesinde neşrettiği bir makalede Rusvelt-Çörçil deklarasyonunu insanîyet akışkelimine karşı bir suikast olarak tasvir ediyor ve diyor ki:

Böyle bir b'öf'e, acaba hakikaten biz aldattıklarımızı mı sanıyoruz? Bolşevizmde, İngilizler için Avrupa kıtasında henüz mümkün olan son müttelif ezme üzere bulunduğumuz bir dakikada 1918 komedisinin teker-rürü için, bir kağıd parçası üzerine mánadan ari cümleler sırahannın hakikaten kâfi geleceği kanaatinde midir?

Alman milletî 1918 Teşrinisânisinde bir kere silâhlarını teslim etti. Bunu bir ikinci defa yapmayıcağıktır.

"Rusya bütün kış mukavemete devam edecek..."

Rusveltin beyanati

Amerika Cümhureisi deklarasyon hakkında izahat veriyor

Göbbels'in mukabelesi

Rockland, 17 (A.A.) — Royter: Reis Rusvelt'in yati, dün mahallî saatle saat 15 e doğru limana girmiştir. Potomac'ın demir alması üzerine, derhal yatta bir gazeteciler konferansı toplanacağı bildirilmiştir.

Konferans, yatin bir salonunda vukubulmuş ve buna M. Hopkins de iştirak etmiştir. Reis Rusvelt, konferansta demiştir ki:

M. Çörçil ile mülâkâtım, mükemmel neticeler vermiştir. Vaziyetin bütün vecheleri üzerine tamamilen mutabık kaldık. Önümüzdeki toplantılar, yeni bir fikir teatisinden başka bir şey olmayacaktır.

M. Çörçil ile benim tarafımdan hazırlanan siyaset deklarasyonunu meşriyet mevkine koymak için hiçbir tedbir almıyacağım. Bu konferans neticesinde Amerika Birleşik Devletlerinin harbe girmeğe daha ziyade yaklaşmış olduğunu sanıyorum.

Konferansın açık denizin hangi noktasında vukubulduğunu ifşa edemem. Bu sükûttunun sebebi sarıhtır. M. Çörçil ile beraber neşrettiğimiz deklarasyonda ve bilâhare bu deklarasyon hakkında yapılan tefsirlerde bir şey unutulmuştur. Bu da, dünyada Nazi rejimi altında vukua gelen şeyler hakkında görüş teatisinin lüzumudur.

Fransa

Fransadaki vaziyet hakkında, tefsiratta bulunacak kadar malûmatlar değilim. Pazar günü Washington'a döner dönmey gerek bu mesele hakkında gerek Uzaksark vaziyeti hakkında M. Cordeil Hull ile görüşeceğim.

Düni ayın

M. Rusvelt, ayrıca 10 Ağustosta Prince of Wales İngiliz zirhlısının kuç güvertesinde iera edilen mükemmel düni ayından bahsetmiştir.

Rusyaya yardım

M. Rusvelt, bundan sonra Sovyetler Birliğine yardım meselesine temas etmiş ve şu beyanatta bulunmuştur:

Rusyanın ihtiyaclarının hâlen mevcud programa ne suretle ithal edilebileceği müzakere olunmuştur. Sovyetler Birliği, loar ve iare kanununun dan istifade etmeyecektir. Çünkü, Sovyetler, harb malzemesini ödiyebilecek vaziyettedir.

Rusyanın bütün kış mukavemete devam edeceğinden eminim. Gelecek sene yaz seferi için Rusyaya derhal malzeme göndereceğim.

M. Rusvelt, İngiliz başvekilinin hâlen nerede olduğunu bildirmekten imtina etmiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

Bildiğime göre M. Çörçil, Amerika Birleşik devletlerine gelmeyecektir. Benim de şimdilik İngiltereye gitmek niyetim yoktur.

M. Rusvelt, çok sıhhatli gözüküyordu.

Nikolayefin zaptı Londrada nasıl karşılandı

[Baş tarafı 1 inci sayfa.] rını teyid etmektedir. Yalnız Odesa, bundan haricî ve bu şehrin zaptı, eğer muhtemel olarak kuvvete boyun eğmek mecburiyetinde kalırsa, pahalıya mal olabilecektir.

Rus tebliği, Nikolayefin kayıplarını henüz kabul etmemiştir. Binaenaleyh, birçok defa olduğu gibi Alman iddiaları bu sefer de mevsimsiz olarak teccelli edebilir. Fakat iyi haber olan Londra mahfelleri, Nikolayefin Alman larm eline düşmesini gayrimümkün görmemektedir.

Taaruz yavaşlamış

Moskova 17 (A.A.) — Reuter: Moskovadaki intiba, Ukraynada büyük Alman taaruzunun, Rus kuvvetlerinin artan mukavemeti dolayısıyla yavaşladığı merkezindedir.

Moskovaya yeni bir taaruz mu? Londra, 17 (A.A.) — «Deyli Telgraf» gazetesinin Stokholm muhabiri yazıyor:

Hitler Moskovayı her ne pahasına olursa olsun almağa karar vermiştir. Zannedildiğine göre Mareşal Von Bock Sovyet hükümet merkezine karşı için için büyük taaruz hazırlamaktadır. Hitlerin bu kararına sebep şudur: Moskova düşmezse Hitlerin gururu ve propagandasının yiyeceği darbe ciddi olacaktır ve bunu Alman milletine izah etmek mümkün olmamaktadır.

Londryaa göre

Londra, 17 (A.A.) — Bugün Rusyadaki salâhiyettar mahfellerden Londra'ya gelen haberler, heyeti umumiyesi ile harb vaziyeti hakkında daha yakın bir fikir vermektedir.

Bu haberlere göre, Nega gölünün şimali garbisinde bütün Fin hücumları geri püskürtülmüştür. Kexholm noktasında Almanların yaptığı kuvvetli hücumlar, düşmana muazzam zayıflar verdiler durdurulmuştur.

Smolensk muntakasında Almanlar, her tarafa, siperler kazmakta devam ediyorlar. Almanların yakın bir istikbalde Moskovaya doğru ilerlemeğe teşebbüs edeceklerini gösteren hiçbir işaret yoktur.

İranda Almanlar meselesi tazelendi

[Baş tarafı 1 inci sayfa.] Son zamanlarda bazı yabancı gazeteler ve ajanslar, sivil ve askerî şahsiyetlerden mürekkep bir grupun, bazı yabancı ajanların yardımıyla, memleketteki statüko aleyhine bir suikast hazırladığı hakkında söylentiler yaymışlardır. Bu söylentilere göre bu suikast, Ağustos ortalarına doğru tatbik mevkine konacaktır. Fakat plan, son günlerde meydana çıkmış, suikastçıların bir kısmı tevkif olunarak gizlice idam edilmiş ve hâdisinin gizli tutulmasına çalışılmıştır.

«İran» gazetesi, bugünkü başma kalesinde, böyle bir hayali suikastın mevcudiyetini kat'i surette yalanlamakta ve şöyle demektedir:

Bu tabirler, İranlıların birliği ve vatanperverliği üzerinde en ufak bir tesir bile hâsıl etmemektedir.

Nafia Vekilinin elektrik ve su işleri hakkında gazetemize beyanati

[Baş tarafı 1 inci sayfa.] Müddet zarfında Vekâlete bağlı müesseselerde bazı tetkiklerde bulunduktan sonra bilâhare kara yolla Garbi Anadoluya doğru seyahatine devam edeceğim.

Memlekette büyük su işleri projeleri etrafındaki hazırlıklara ehemmiyetle devam ediyoruz. Büyük su işleri elektrik etidleri Vekâletimizde işlediğine müvazi bir surette yürütülmektedir. Bu cümleden olarak yakında insanî kararlar alınarak İdala barajı (Gediz havzası) hem bu mevkin ihtiyat su depoluğunu görecektir, hem de teknil Ege min. takasım, İzmir ve Aydın gibi büyük şehirlerimiz de dahil olmak üzere elektrik enerjisi temin edilecektir.

Diğer taraftan Fırat ve Sakarya nehirleri üzerinde de buna benzer müşterek sulama ve elektrik işlerini temin edecek büyük barajlara aid projeler yapılmaktadır.

Bu suretle memleketin umumi elektrifikasyonu noktalı nazarından hazırlanan projelerin tatbikine geçilecektir.

İstanbulda Yüksek Mühendis ve Teknik okullarında önümüzdeki ders yılında tayyare mühendisliği şubeleri açılacaktır. Bu suretle 2 seneye kadar memleketimizde tayyare mühendisleri yetiştirilecektir.

SIVAS ET ALEMİNDE

Amerikayı hareketten alıkoyan âmil

Yazar: Selim Ragıp Emeq

Avrupa milletlerini birbirine düşüren ihtilâfda Amerikanın daha faal bir rol alabilmesi için yapılan bütün gayretler, bugüne kadar Amerikayı, kendisi için çizdiği programın haricine çıkarmıya muvaffak olmamıştır, dense yanlış bir şey olmaz.

Filvaki Amerika harbin daha bide yetindenberi İngiliz - Fransız müttelif cephesini tutmuş ve Fransanın harb harici kalmasını İngiltereye müzaharete devam etmiş. Peşin para ile, tediy şartları ve Amerikalı olmayan nakli vâstalarla Avrupaya malzeme sevkinin deriş eden bu müzaheretin kâfi gelmediği ve İngilterenin daha ziyade harb masrafları yüküne tahammül edemeyeceği anlaşılınca yardımın şeklini değiştirmekte de tereddüd göstermemiştir. Bunun yerine kira ve iare usulü denen bedeli Amerika hükûmetine ödenen malzeme tediriki ve İngiltereye sevki şeklini ikame etmiştir.

Nakil vasıtası c'au İngiliz olmak meşrutur.

Buna mukabil Mihver devletlerinin Atlântikte tatbik ettikleri mücadele usulü kâfi bir müessiriyet gösterdiği için İngilterenin Amerikadan görmekte olduğu yardımı daha ve her suretle arttırmak lâzım gelmiştir. Şimdiye kadar yapılan muavenet azamî haddini bulduğu için bundan böyle yapılması icab etmeyen şey, harb malzemesini Amerikan vapurlarile İngiltereye sevk ve bunları Amerikan donanmasının filihimayesine koymak olurdu ki İngilterenin istediği de budur. Amerika zı mamdarlarını yapmak istedikleri de belki bundan başka bir şey değildir. Fakat burada mühim bir âmil işi içine karışmaktadır. Bu âmil Amerika etkânı umumiyesidir.

Şimdiye kadar muhtelif müesseselerin yaptıkları rey müracaatlarından, âryan ve me'busan meclislerinin izhar

eyledikleri kanaatlerden su hakikat anlaşılmalıdır ki Amerikanı kesif halk kütleleri İngiltereye her suretle yardım taraftar olmakla beraber bu yardım için çizdikleri bir hudud vardır. Harb harici kalmak hududu.

Halbuki İngiliz malzemesinin Amerikan vapurlarile nakli ve bu vapurların Amerikan donanması tarafından himaye edilmesi bu harbi kaçınılmaz bir hale getirecektir. Amerika hükümetini tereddüde ve düşünceye sevkeden de budur. Uzun mesafeleri tayyarelerle aşan hususi ve resmi müşahidelerin seyahatleri, teknisyenlerin iki kıta arasında mekik dokumaları hep bu müşkülü halletmek için bulunabilirler. Uzun mesafelerde birer istihare tavafından başka bir şeye benzetilemez.

Bu arada Sovyet Rusyanın harbe girmeşi İngiltereyi nisbeten serbest bırakarak bir hayli geniş nefes aldırması da devamın nezaketini ortadan kaldırmamıştır. Son zamanda İngilterenin Amerika üzerinde suth yapmak tedidide bir nevi tesir yapmaktaki olduğu hakkındaki neye istinad ettikleri meçhul olan ve bizzat Amerika tarafından tekbize uğruyan sayıalar da hep bundan dolayı ortaya alınmaktadır.

Sayed sark cephesindeki harb vaziyetinin seyri başka bir vecheye arz etmiş olsaydı, İngiltereyi düşündüren âmil kuvvetlerinden çok şey kaybederlerdi. Halbuki orada da vaziyet buhranlıdır ve İngiltere, muazzam Rus - Alman harbine rağmen bir kara hareketi yapacak kadar kendisini serbest hissedememektedir. Su hale göre Amerikanın Avrupaya yapacağı olduğu yardımları, kendisine peşin kabul edilmiş ve çözülmüş mahdud bir programdan ibaret olarak bakmak zaruridir. Amerikanın yardımları, halin icabıyla müstafak ve ona müvaz olarak yürüyebilmiş olsaydı, durum değişirdi, resmi Amerika, «...» ki olan tereddüdedir ve bu umumi etkânın telâkkisinden doyan bir ağırlik olarak onun serbestisine mâni oluyor.

Selim Ragıp Emeq

Veliefendide dün yapılan at yarışları

At yarışlarının altıncı hafta koşuları dün Veliefendide yapıldı. Dünkü müsabakalar büyük bir kalabalık ve nispete bir heyecan içinde geçti. Ailân neticeleri şunlardır:

Birinci koşu: Dört ve daha yukarı yaşta saf kan Arab at ve kısraklarına mahsus. Mesafesi 2800 metre idi.

1 inci — Sava (2,23 dakikada),
2 inci — Bozkurt,
3 üncü — Isık.

Ganyan 120, piase 100, 140, 150, ikilî bahis 200 kuruş verdi.

İkinci koşu: Üç yaşında yerli yarım kan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsus. Mesafesi 1800 metre idi.

1 inci — Elhan (2,00 dakikada),
2 inci — Heves,
3 üncü — Delikanlı.

Ganyan 125 kuruş verdi.

Üçüncü koşu: Üç yaşında saf kan Arab erkek ve dişi taylara mahsus. Mesafesi 1600 metre idi.

1 inci — Tarzan (2,00 dakikada),
2 inci — Melikeülhavva,
3 üncü — Kuruş.

Ganyan 200, piase 125, 100 kuruş verdi. Çifte bahis 225 kuruş verdi.

Dördüncü koşu: Üç ve daha yukarı yaşta saf kan İngiliz at ve kısraklarına mahsus. Mesafesi 2400 metre idi.

1 inci — Romanos (2,37 dakikada),
2 inci — Karanfil,

3 üncü — Gonca.
Ganyan 275, piase 125, 100 kuruş verdi.

Besinci koşu: İki yaşında yerli saf kan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsus. Mesafesi 1200 metre idi.

1 inci — Büket (1,21 dakikada),
2 inci — Çoban kız,
3 üncü — Demet.

Çifti bahis 45,50 lira çifte 20,50, ikilî 7,25, ganyan 400, piase 175 ve 100 kuruş verdi.

Boğaziçi Heybeli arası yüzmeleri

Eminönü Halkevi tarafından tertib edilen Burgaz - Heybeli arasındaki mü kavemet yarışına dün 141 yüzücü iştirak etmiştir.

Baştan, nihayete kadar pek zevkli bir şekilde takib edilen yarış Beykozdan İbrahim 35 de yüzmeye muvaffak olmuştur.

Beykozdan Vedad ikinci, Galatasaraydan Kemal üçüncü, Beykozdan Bedri dördüncü, Galatasaraydan Ziya beşinci olmuştur.

Birinciye bir kupa, en çok yüzücü ile iştirak eden Galatasarayda da bir kupa verilmiştir. Birinciden, on beşinciye kadar madalyalar verilmiştir.

Sabahtan Sabaha: Yasak ne demektir?

Yazı Boğaziçinde geçirdiğini yazılarından anladığım bir gazeteci arkadaş dünkü fıkrasına şöyle başlamıştır: — Geçenin yarısı, uzaktan uğıltu halinde başıyan bir ses yaklaşıpka müthiş bir takırtı haline geldi, pencerelere koştu. Meğer bir taka geçiyormuş. Ve bunlar sabaha kadar birbirini takip ederek aynı müthiş motor sesleriyle Boğaza hasyet verdiler Mehtabı böyle korukulu rüya gibi geçirdik, karanlık geceler başladı. Bu sefer denizden müthiş gılgıklar gel-miye başladı, gemiler mi batıyor, insanlar mı bozuluyordu? Birkaç gece uykusuz kaldıktan sonra bunun da sebebi anladık. Balıklar kibe bağılı tutuyor ve denizi paylaşıyorlar. İları için birbirlerine bağıyorlar - mu.»

Zavallı meslektaşım bu vadide bir hayli yapıp yakıldıktan sonra liman dâyesinden bu motorlerin ekzos borularını denize verdirivermesini, de-

niz zabıtasının da balıkları susturmasını rica ediyor.

Bu ricalarına bütün Boğaziçi halkının iştirak edeceğine şüphe yok. Fakat bizim bazı incir çekirdeği dolduramaz pürüzlerimiz vardır ki küçük memurun vazifesi ve salâhiyeti dahilinde olduğu halde mutlaka âmirden, bâlâdan emir beklerin. Liman dâhilinde lüzumsuz düdükl çalmak, motorlerin ekzoslarını boşa vermek yasak olduğu halde bu yasak tatbik edilmez. Denizyollarının Karadenize çıkan vapurları kaptanın, kamarotun, çarkecin dayısını, teyzesini, hısmını, ahbabını selâmlamak için üçer kere düdüklere öttüre öttüre geçerler. Takalar ekzos borularından müthiş ta-kırtılar çıkarı çıkarı katar katar geçerler. Balıklar sabaha kadar vapurları çıktığı kadar küfürlerle karışık feryadlarına devam ederler. Aslımı sorarsanız bunlar hep belediye ve liman talimatnamelerine göre yasaktır. Yessaktı amma ne polis, ne liman dâiresi, ne de Denizyolları idaresi bu yasakları tatbik etmezler. Neden?

Haydi bu sefer insallah onun olarak sükâyemizi beraber yapalım ve bir daha «meden» diye kendi kendimize me'sul aramıyalım!

Buchan Cahid

2 Ağustos bilmecemizde kazananlar

2 Ağustos tarihli bilmecemizde kazanan okuyucularımızın isimleri aşağıda yazılıdır. İstanbulda bulunan okuyucularımızın hediyelerini Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra bizzat idarehanemizde almaları lazımdır. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir Amerika haritası kazanan
İstanbul 49 uncu ilkököl talebesinden 231 numaralı Metin Türkay.

150 kuruş kıymetinde kitab kazanan
Malatya Gazi okulu başöğretmeni oğlu Recai Kutan.

Bir şişe kolonya
İstanbul 6 nci ilkököl sınıf 4 talebesinden 2 numaralı Güzin Hürrem.

Mürekkebli kalem
(Son Posta hatıralı)
Kırkkale kahveci Yaşar Otosüren ekle Sadi Koncağül, Eskişehir Milli Zafer ilkököl sınıf 4 talebesinden Fikret Gökten, İstanbul Üsküdar Sultantepe Yeşilbaş bayırı 15 numarada Lütfi Uysal.

Kurşun dolma kalem
(Son Posta hatıralı)
Zonguldak merkez hükümet tabibi oğlu Yaşar Avunç, İstanbul Çağal oğlu kız orta okulu sınıf 1 de Nazan Koygun, İskenderun gümrük muhasebe memurlarından Esad kızı Suna.

Diş fırçası
(Son Posta hatıralı)
Uşak şeker fabrikası nakliye memuru oğlu Zafer Birben, Tatvan mal müdürü Halis oğlu Ümid, Eskişehir askerî muntaka komutanlığı 7 nci şubede Hikmet oğlu Neadet Recan.

Diş macunu
Ankara Cececi Eriç sokak 26 numarada Altan Güngören, Eskişehir istasyon caddesi 48 numarada Dürsi.

ne Uğurlu, İstanbul Aksaray M. Kemalpaşa caddesi Mesih paşa sokak 3 numarada İsmet Gedikli.

Muhtıra defteri
(Son Posta hatıralı)
Bandırma İsmet İnönü caddesi 31 numarada Meliha Yücel, Gelibolu askerî posta 395 top takımından TL rebolulu Mehmed Güvener, İstanbul Hayriye İseki ilkököl talebesinden 15 numaralı Hüda Tuğen.

Resimli albüm
İzmir Namazgâh 973 üncü sokak 48 numarada Hanife Travenikli, Biga Sakarya mektebi sınıf 3 talebesinden Süzan Ortan, Denizli avukat Hulûsi Oral oğlu Zekâi Oral.

Kokulu sabun
(Son Posta hatıralı)
İstanbul Göztepe Çimenzar sokak 52 numarada Sulhi Edrem, İstanbul Yeşilköy Ümrân sokak 40 numarada Güner Ünaydın, İstanbul Emirgan Maslak caddesi 27 numarada İhan Taşkesen.

Albüm
(Son Posta hatıralı)
Bursa Maksem çeşme sokağı 4 numarada Zafer Güngör, Kırkkale dış tabibi M. Fevzi kızı Müberra Uzblek, Çankırı hükümet arkası Gazhane sokağı 4 numarada Salâhaddin İnal.

Alüminyum bardak
(Son Posta hatıralı)
İstanbul Fatih Sofular caddesi Değnekçi sokak 11 numarada Doğan Batur, İstanbul Çağaloğlu erkek orta okulu 3/C talebesinden 420 numaralı Ali Mahir, İstanbul Anadoluhisari Küçüksu Celâl Dikmen köşünde M. Sabih Şenül.

Kitap
Kırkkale Binbaşı Mehmed kızı Nuray, Sivas Bahtiyar bostan mahallesi 21 numarada Kadir Gökeçen, Erdek emniyet komiseri Ferid kızı Nedret Silli.

TIYATROLAR

RAŞİD RIZA TIYATROSU
Bu akşam Beylerbeyinde
— Beni öpünüz — komedi 3 perde
Halide Piskin birlikte

Son Posta Matbaası:
Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SABİHLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIOĞLU

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

18 Ağustostan 25 Ağustos'a kaçır muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rihimlar

Hattın Adı	Kalkış Günü	Kalkış Saati	Rihim
Karadeniz hattına	Pazartesi	17 de (Güneysu), Perşembe 17 de (Erzurum), Galata rihiminden.	
Bartın hattına	Çarşamba	18 de (Anafarta), Sirkeci rihiminden.	
İzmit hattına	Salı	8 de (Saadet), Perşembe 8 de (Bartın), Tophane rihiminden.	
Mudanya hattına	Salı, Perşembe, Cumartesi	9 da (Çanakkale), Pazar 8 de (Marakaz), Postalar Galata rihiminden kalkarlar.	
Bandırma hattına	Pazartesi, Salı, Çarşamba ve Cuma	8 de (Ma., rakaz), Galata rihiminden. Ayrıca Çarşamba ve Cumartesi 20 de (Konya) Tophane rihiminden.	
Karabiga hattına	Salı ve Cuma	19 (Seyyar), Tophane rihiminden.	
İmroz hattına	Pazar	9 da (Bartın) Tophane rihiminden.	
Ayvahk hattına	Çarşamba	12 de (Bursa), Cumartesi 12 de (Saadet), Sirkeci rihiminden.	
İzmir 1. sürat hattına	Pazar	16 da (İzmir), Galata rihiminden.	
İzmir ilâve sürat	Pazartesi	13 de (Tirhan), Galata rihiminden.	
İzmir 2. sürat postası	Perşembe	13 de (Kadeş), Galata rihiminden.	

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.
Galata Baş Acenteliği — Galata rihimi, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında. 42362
Galata Şube — Galata rihimi, Muntaka Liman Reisiği binası altında. 40133
Sirkeci — Sirkeci, Yolcu Salonu. 22740 (7176)

Ahiren idaremize intikal eden Haliç vapurları için tanzim edilen yeni ücret tarifesi 20/Ağustos/1941 tarihinden itibaren tatbik edilmeğe başlanacaktır.
Bu tarife mucibince Köprü ile iskeleler arası müsaabedeler dört muntakaya ayrılmıştır. Bunlar için tesbit edilen ücretler aşağıda yazılıdır:

Yalnız Gidiş		Gidiş - Dönüş	
Birinci Mevki Kuruş	İkinci Mevki Kuruş	Birinci Mevki Kuruş	İkinci Mevki Kuruş
5	3	10	6
6	4	11	7
8	6	15	11
10	8	18	15

Köprü ile birinci muntaka yani Yemiş ve Hal iskeleleri arası,
Köprü ile ikinci muntaka yani Kasımpaşa, Cibali, Aykapı, Fener, Balat, iskeleleri arası.
Köprü ile üçüncü muntaka yani Hasiköy, Ayvansaray, Halıcıoğlu, Defferdar, Sütlüce, Eyüb iskeleleri arası.
Köprü ile dördüncü muntaka, yani Kağıthane iskelesi arası.
Aynı muntaka dahilindeki veya karşılıklı iskeleler arası seyahatler için birinci mevki ücreti (5), ikinci mevki ücreti (3) kuruştur.
Her muntakada sübayağın birinci mevki (5), erlerden ikinci mevki (1), çocuklardan birinci mevki (5), ikinci mevki (3), talebelerden birinci mevki (4), ikinci mevki (2) kuruş ücret alınır.
Bu ücretlerde vergiler dahildir.
Ayrıca bütün muntakalar için tenzilâtli gidis - dönüş ücretlerinin tutarı üzerinden onar yarpağılı umuma mahsus abonman karneleri ile memurlara mahsus yüzde otuz tenzilâtli elliser yarpağılı abonman karnelerinin de tarifinin tatbikine başlanacağı tarihten itibaren satışa çıkarılacağı ilân olunur. (7007)

Topkapı Maltepesindeki Satın Alma Komisyonundan

- 12/8/1941 tarihinde ihalesi yapılacak (20) ton mahlût sade yağına talib çıkmadığından tekrar pazarlık satın alınacaktır. Mahlûtun nisbeti %50 tereyağı %25 zeytinyağı %25 kuyruk yağı olacaktır. Muhammen bedeli (28400) liradır.
- Evsaf ve hususî şartlar Topkapı Maltepesinde askerî satın alma komisyonunda görülebilir.
- İhalesi 21/8/1941 Perşembe günü saat 10 da yapılacaktır.
- Teminatı kat'iyesi 4260 liradır. (7066)

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma
Neuralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı derhal keser
İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKINIZ.
Her yerde Pullu Kutuları ısrarla isteyiniz.

SÜMER BANK

YERLİ MALLAR PAZARLARI

Müessesesi Müdürlüğünden: NAKLİYAT İŞLERİ EKSLTMESİ

Müessesemizin muhtelif mahallerdeki mağazalarına muhtelif mahallerden yapılacak nakliyat işleri bir nakliyeciyeye verilmeğe üzere kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
Eksiltme 1.10.1941 Çarşamba günü saat 14 te Bahçekapıdaki Birinci Vakıf hanının birinci katındaki müessesesi müdürlüğünde icra edileceğinden teklif zarflarının muayyen gün ve saatten evvel müessesesi müdürlüğüne verilmesini ve şartnameyi görmek ve daha fazla izahat almak isteyenlerin müessesesi müdürlüğüne müracaatları lüzumu ilân olunur.

İstanbul Levazım Amirliğinden Verilen Haricî Askerî Kıtaatı İlanları

Talib çıkımyan 5000 adet kilim pazarlıkla satın alınacaktır. Tahmin bedeli 17,000 lira kat'î teminatı 2550 liradır. Pazarlığı 4/9/1941 Perşembe günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. (897-7042)

Balye halinde 500 ton saman alınacaktır. Tahmin bedeli 16,250 lira kat'î teminatı 2437 lira 50 kuruştur. Pazarlığı 23/8/1941 Cumartesi günü saat 11 de Hadimköy civarında Muha köyünde askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. (911.7189)

Aşağıda yazılı mevadin pazarlıkla eksiltmeleri 22/8/1941 Cuma günü saat 11 de Merzifonda askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin kanunî vesikalariyle teklif mektuplarını ihale saatlerinden bir saat evvel komisyonuna vermeleri. Evsaf ve şartnameleri komisyonunda görülebilir.

Cinsi	Miktarı kilo	Tutarı lira	Teminatı lira	İhale saatı
Bulgur	50,000	13,500	1013	16
Pirinç	20,000	9,200	690	17
Nohud.	10,000	1,600	120	15
Sabun	5,000	2,750	206	15
Zeytinyağı.	10,000	9,000	675	11.30
Fasulye.	30,000	7,500	563	16.30
Zeytin danesi.	10,000	3,800	570	11

Aşağıda yazılı mevadin kapalı zarf ile eksiltmeleri 1/9/1941 günü ihale saatlerinde yazılı saatlerde Karakösede askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin kanunî vesikalariyle teklif mektuplarını ihale saatlerinden bir saat evvel komisyonuna vermeleri. Evsaf ve şartnameleri komisyonunda görülebilir.

Cinsi	Miktarı kilo	Tutarı lira	Teminatı lira
Pirinç.	89,460	38,022,50	2851,54
Kuru fasulye.	73,800	22,140	1660,50
Bulgur.	89,460	20,128,50	1509,64

2500 çift er fotini alınacaktır. Kapalı zarf ile eksiltmesi 22/8/1941 Cuma günü saat 16 da Merzifonda askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 25.000 lira, ilk teminatı 1875 liradır. Taliblerin kanunî vesikalariyle teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyonuna vermeleri. (799) (6600)

Beher kilosu 2 kuruştan 2355 ton odun alınacaktır. Pazarlık eksiltmesi 1/9/1941 Pazartesi günü saat 11 de Corluda askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. 57.120 lira ilk teminatı 4248 liradır. İstekilerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. (881-7042)

Beher kilosu 17,5 kuruştan 120.000 kilo taze fasulye kapalı zarf ile eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 2/9/1941 Salı günü saat 15 de Ankarada Lv. Amirliğinde askerî komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 1375 liradır. Taliblerin kanunî vesikalariyle teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyonuna vermeleri. Şartnamesi komisyonunda görülebilir. (865-6972)

Dalgıçların nazarı dikkatine

M. M. V. Deniz Merkez Satınalma Komisyonundan

- İstanbul, Çanakkale, İmroz ve İzmir limanlar ve muntakaları da bulunan batık demir, zincir, çamandıra ve emsali malzemenin ihalesi için çıkartma işi eksiltmeye konulmuştur.
- Eksiltme 25/8/1941 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat 11 dedir.
- Fenni evsaf ve şartnamesine göre denizden çıkarılıp tesellüme amade kılınacak çın malzemenin beher kilosuna (6) altı kuruş tahmin edilmiştir.
- Bu işe aid şartnamesini almak isteyenlerin hergün ve eksiltmeye girmeye istiyenlerin de belli gün ve saatte M. M. V. binasında müteselsil komisyonumuza müracaatları. (7118)

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden

M.K.N. Marka	No.	Kilo	Değeri gr.	Lıra Kr.	Teminatı Lıra Kr.	Eşya ve cinsi
6735	AMC 4174B	1057	000	55039	13 4002 00	% 50 den fazla 75 ten az ipeklilik muk mensucat.
	AUNO 1/5					% 20 den az sun' ipeklilik pamuk mensucat.
3062	AHT 3576	2480	000	34011	22 2551 00	22/8/1941 de Enebeli götürlmek şartile acik arttırma suretile satılacaktır. Satışın evveline kadar eşya 9-12 arasında görülebilir. Satış Resadiye caddesindeki Gümrük Satış müdürlüğünde saat 13.30 dadr. Kanunî vesikalariyle ibrazı ve teminat akçelerinin satış günü saat 12 ye kadar yatırılması lazımdır. (7180)

Yukarıdaki eşya 1549 sayılı kanun mucibince 22/8/1941 de Enebeli götürlmek şartile acik arttırma suretile satılacaktır. Satışın evveline kadar eşya 9-12 arasında görülebilir. Satış Resadiye caddesindeki Gümrük Satış müdürlüğünde saat 13.30 dadr. Kanunî vesikalariyle ibrazı ve teminat akçelerinin satış günü saat 12 ye kadar yatırılması lazımdır. (7180)

VIYENA SERGİSİ

21 - 28 Eylül 1941
Müessili K. A. MÜLLER ve ŞERİKİ
MİNİNERVA HAN GALATA TEL: 40090

Mühendis alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden
Ankarada imtihan edilmek üzere bir makine yüksek mühendis veya mühendisi alınacaktır.
Verilecek ücret miktarı 3656 sayılı kanun hükümlerine göre tesbit edilecektir.
Talip olanların bir istida ile ve evrakı müsbitelerle birlikte umum müdürlüğe müracaatları. «7005»

Kadın ve Erkek işçi Aranıyor

Üsküdar - Kadıköy ve Havalisi Halk Tramvayları Türk Anonim Şirketinden:
Şirketimizin hareket servisi için kadın ve erkek biletçi ve vatman alınacaktır. Staj müddetleri için ücret verilecektir. Taliblerin şirketin Üsküdar - Bağlarbaşındaki idare merkezine nüfus tezkereleriyle birlikte müracaat etmeleri.

T. H. K. Genel Merkez Başkanlığından

Benzin Alınacak

- Havaencilik dalresi motörlü vasıtalarının senelik ihtiyacı için azı 50.000, çoğu 75.000 litre dökme benzin, kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
- Muhammen bedeli 19650, muvakkat teminatı 1473 lira 75 kuruştur.
- Eksiltmesi 25/8/1941 Pazartesi günü saat 15 de Türk Hava Kurumu genel merkez binasında yapılacaktır.
- İstekiler lüzumlu vesika ve teminatlarını havi kapalı ve mühürlü zarflarını saat 14 de kadar komisyonuna vermelişler. «6767»

Çanakkale deniz komutanlığı satınalma komisyonundan:

- Çanakkale deniz komutanlığı birliklerinin ihtiyacı olan erzak aşağıda gösterildiği gün ve saatlerde ihaleleri kapalı zarf ile yapılacaktır.
- Taliblerin muvakkat teminatları ile birlikte ihale gün ve saatinde Çanakkale deniz komutanlığı satınalma komisyonunda bulunmaları.
- Kapalı zarf ile yapılacak ihalelerde iç ve dış zarfları kırmızı balmu ile mühürlenmiş olmalıdır. İhale saatinden bir saat evvel makbuz mukabilinde komisyonaya verilmiş olmalıdır. Postada vaki gecikmeler nazarı itibare alınmaz.
- Aşağıda miktarı yazılı koyun, kuzu, sığır etleri bir eksiltme ile yapılacak olduğundan talipler her üç eti de vermeğe mecburdurlar.
- Evsaf ve şartnameler hergün Çanakkale deniz komutanlığı satın alma komisyonu ile İstanbul deniz satınalma komisyonunda ve İzmir müstahkem mevki kom. başkanlıklarında görülebilir. (6516)

Cinsi	Lıra Kr.	İhale şekli	İhale gün ve saati
16000 Kilo Sığır eti	600 00	Kapalı zarf ile	24/8/1941 Pazartesi 15
12000 » Koyun eti	522 00	» »	» » 15
9000 » Kuzu eti	391 50	» »	» » 15